

فوجوز

هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه

سال بیست و سوم | شماره ۸۱۴ | دوشنبه ۲ مهر ۱۴۰۳ | ۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۶ | ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۴ | ۱۲ صفحه | ۵۰۰۰ تومان

نشریه عربی «اتفاق» | پیش شماره ۸۰

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

مسئولیت دادن به کسی که رسماً علیه
نظام فعالیت کرده اختلاف سلیقه نیست
عبور از اصول انقلاب است

آیت‌الله اراکی

تولیدات علمی حوزه علمیه قم
از هر دانشگاهی در دنیا
بیشتر است

غریبی‌ها فکر می‌کنند، فقط خودشان همه چیز می‌فهمند؛
درحالی‌که تولیدات علمی قم، از هر دانشگاه دنیا بیشتر است.

آیت‌الله کعبی در همایش ۱۵۰ جماعات مساجد استان قم

انتظار مردم بهره‌مندی از
مدیران توانا و مردمی است؛
نه محکومان امنیتی

وفاق ملی نیاز امروز کشور است و کسی نمی‌تواند مخالف وحدت
و وفاق باشد؛ اما انتظار مردم، بهره‌مندی از مدیران توانا و مردمی است.

روحانیت در هشت سال دفاع
مقدس چه نقشی داشت؟
روایت سختی‌ها و شیرینی‌های روزهای غرور و افتخار
در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌قال

روحانیت از مراجع عظام تا طلبه‌ها در دوران دفاع مقدس بسیار سرفراز است؛
زیرا هم به‌عنوان تبلیغی و هم، رزمی تبلیغی ایفای نقش کرده است.

آیت‌الله عیسی قاسم

اگر بمباران‌های صهیونیست‌ها در لبنان
گسترش یابد، امنیتی برای جهان باقی نمی‌ماند

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدهادی مفتاح

غرب به دنبال تخریب اسلام اهل بی‌تی است
نه اسلام سلفی‌گری

امام خامنه‌ای در دیدار مسئولان نظام، سفیرای کشورهای اسلامی و مهمانان کنفرانس وحدت تبیین کردند

تشکیل امت اسلامی مهمترین وظیفه خواص جهان اسلام

تاریخ‌ساز و هم تمدن‌ساز بوده؛ اما در تاریخ
یک وارونگی عجیبی رخ داده و سلسله‌های
پادشاهان در رأس امور قرار گرفته‌اند؛ درحالی‌که
تمام انبیای الهی، ادامه‌دهنده راه رسول قبلی و
مکمل همدیگر بوده‌اند؛ اما پادشاهان تاریخ،
همواره در حال جنگ با همدیگر و دشمن
همدیگر بوده‌اند.

وی یادآور شد: رادیو معارف باید با تحریف
تاریخ و وارونگی‌های تاریخ بشری مقابله و تاریخ
انبیای الهی را به‌درستی برای مخاطبین خود
تبیین نماید.

● **معرفی افزایش مخاطبین از اهداف رادیو
معارف است**

مسعود کاویانی مدیر رادیو معارف نیز در این
دیدار، اظهار کرد: رضایت‌مندی مخاطب از
اهداف رادیو معارف بوده و تلاش می‌شود، با
غنی‌سازی محتوای رادیو معارف این مسیر
باقوت تمام پیگیری شود.
وی افزود: معرفت‌افزایی مخاطب، شناخت
ظرفیت‌های دینی، تبیین سبک زندگی اسلامی،
مقابله با آسیب‌های اجتماعی و پاسخ به
شبهات دینی و عقیدتی، از اهداف رادیو معارف
بوده و تلاش شده است، محتوای غنی برنامه‌ها
برای مخاطب جذاب باشد.

آیت‌الله سعیدی

مقابله با تحریف تاریخ از مأموریت‌های مهم رادیو معارف است

تولیت حرم مطهر بانوی کرامت علیها السلام با بیان
اینکه انبیای الهی علیهم‌السلام تاریخ‌ساز و تمدن‌ساز
بوده‌اند؛ اما در تاریخ یک وارونگی روی داده
و پادشاهان را در محور امور قرار داده‌اند،
گفت: رادیو معارف باید با تحریف تاریخ و
وارونگی‌های تاریخ بشری مقابله و تاریخ
انبیای الهی علیهم‌السلام را به‌درستی برای مخاطبان
خود تبیین نماید.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سعیدی،
۲۷ شهریور در دیدار مدیران رادیو معارف که در
سالن محراب حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام
انجام شد، اظهار کرد: ذکر اوصاف نبی گرامی
اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در ایام هفته وحدت، از مهم‌ترین
اقداماتی است که مسلمین باید انجام دهند.
وی افزود: الگوبرگشتی و اسوهداری از ابعاد
زندگی رسول گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم از وظایف بشری
است؛ چراکه حضرت الگوی تمام‌عیار در عالم
هستی هستند.

اختتامیه جایزه جهانی شهید صدر در قم برگزار می‌شود

تقدیر می‌شود و هم از الگوهای
علوم انسانی اسلامی تکریم صورت
می‌گیرد.
دبیر جایزه جهانی شهید صدر
افزود: جایزه در قالب یک ایده
و با حمایت سازمان فرهنگ و
ارتباطات اسلامی شکل گرفت.
اولین ایده آن سال ۱۴۰۱ و در سال
۱۴۰۲ فراخوانی اتفاق افتاد. ایده
از آنجا شکل گرفت که یکی از
دغدغه‌های ریاست سازمان
فرهنگ، جهانی‌اندیشی در عرصه
علوم انسانی به‌ویژه در عرصه
حوزه‌های علمیه بود. با این تعریف
که اگر می‌خواهیم برای دنیا حرفی
داشته باشیم، باید پاسخ‌های ما
با ویراست جهانی تولید شوند. این
جایزه فقط یک رویداد علمی مانند
رویدادهای دیگر نیست بلکه

دبیر جایزه جهانی شهید صدر از
برگزاری آیین اختتامیه جایزه جهانی
شهید صدر با پیام آیت‌الله‌العظمی
مکارم شیرازی و سخنرانی آیت‌الله
اعرافی و تقدیر و تکریم از برگزیدگان
این جایزه در قم خبر داد.
به گزارش خبرگزاری حوزه،
حجت‌الاسلام یحیی جهانگیری
- دبیر جایزه جهانی شهید صدر -
دوم مهر در نشست تشریح برنامه‌ها
و جزئیات جایزه جهانی شهید
صدر، با اشاره به اینکه سازمان
فرهنگ و ارتباطات اسلامی به
مثابه قرارگاه دیپلماسی علمی و
فرهنگی انقلاب اسلامی براساس
رسالت اسلامی و انقلابی برآن است
که در قالب جایزه جهانی شهید
صدر اندیشه‌های ناب مرتبط با
علوم اسلامی - انسانی را در عرصه

ویژه‌نامه روحانیت و دفاع مقدس به‌زودی منتشر می‌شود

شماره اول ویژه‌نامه «روحانیت و دفاع مقدس» با موضوع تبیین نقش و عملکرد روحانیت در جنگ هشت ساله دفاع مقدس به همت هفته‌نامه افق حوزه در ۱۶۰ صفحه به‌زودی منتشر می‌شود.

فهرست برخی از عناوین منتشر شده در این ویژه‌نامه:

- ردای سرخ شهدای روحانیت / استاد جواد محدثی؛ الگوی مدیریت امام خمینی علیه‌السلام در جنگ تحمیلی؛ مدیریت راهبردی امام خامنه‌ای در ۸ سال دفاع مقدس؛ نقش آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی علیه‌السلام در دفاع مقدس؛ آیت‌الله‌العظمی تبریزی علیه‌السلام: رزمندگان اسلام بهترین انسان‌های روی زمین؛ خاطراتی از آیت‌الله‌العظمی جواد آملی در دوران دفاع مقدس؛ آیت‌الله شهید صدوقی علیه‌السلام، پشتیبانی محکم برای رزمندگان دفاع مقدس؛ شهید آیت‌الله مدنی علیه‌السلام به روایت خاطرات یاران و همراهان؛ مجتهد بزرگ مازندرانی که ۸۰ نفر از شاگردانش شهید شدند / خاطرات آیت‌الله شیخ ابوالحسن ایازی علیه‌السلام از دفاع مقدس؛ خاطراتی از جبهه‌های غرب و جنوب کشور / گفت‌وگو با آیت‌الله سیفی مازندرانی؛ خاطرات ۳۰ ماهه شهید آل‌هاشم از دوران دفاع مقدس؛ گنج جنگ را به مردم نشان دهیم / دو ساعت گپ‌وگفت با یک جانباز روحانی و استاد دانشگاه؛ ناگفته‌هایی از اتفاقات شگفت‌انگیز در دفاع مقدس / گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی؛ خاطرات شنیدنی از طلبه جانباز ۷۰ درصد دوران دفاع مقدس / گفت‌وگو با روحانی جانباز محمدحسن حسن‌زاده فومنی؛ روایتی روان از خاطرات شهدای والامقام چمران، آوینی، قنوتی و تلخ و شیرین‌های دوران اسارت / گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین عیسی نریمسیا؛ گوشه‌هایی از تاریخ هشت سال دفاع مقدس / به روایت حجت‌الاسلام عزت‌الله مرتضایی؛ خاطراتی از ایام دفاع مقدس / گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم احمدی‌نژاد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار با تبریک سالروز ولادت نبی اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق علیه السلام، میلاد پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله را مقدمه ختم نبوت یعنی نسخه نهایی و کامل سعادت بشر خواندند و گفتند: انبیا الهی کاروان سالاران حرکت بشر در طول تاریخ هستند که هم راه را نشان می‌دهند و هم با بیدار کردن فطرت و نیروی اندیشه و خرد، به آحاد انسان‌ها قدرت تشخیص راه می‌دهند.

ایشان شیوه دعوت پیامبران در مقاطع مختلف را متفاوت برشمردند و با تأکید بر اینکه سرسلسله و قافله‌سالار اصلی و نهایی کاروان عظیم تاریخ بشر، وجود مقدس پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله بودند، افزودند: پیغمبر اسلام برای زندگی، درس کامل و جامع و همه‌جانبه‌ای آورده است که از بزرگ‌ترین درس‌های نبوی برای ما، امت‌سازی و تشکیل امت اسلامی است.

رهبر انقلاب اسلامی، مبارزات ۱۳ ساله پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله در مکه و سخنی‌ها، دشواری‌ها، گرسنگی‌ها و فدکاری‌های آن دوران و پس از آن در دوره هجرت را زمینه‌ساز پایه‌گذاری امت اسلامی دانستند و خاطرنشان کردند: امروز کشورهای اسلامی پر شمار هستند و حدود دو میلیارد مسلمان در دنیا زندگی می‌کنند اما نمی‌توان روی این مجموعه نام «امت» را نهاد؛ زیرا

امام خامنه‌ای در دیدار مسئولان نظام، سفرای کشورهای اسلامی و مهمانان کنفرانس وحدت تبیین کردند

تشکیل امت اسلامی

مهمترین وظیفه خواص جهان اسلام

همزمان با سالروز میلاد حضرت ختمی مرتبت، محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و حضرت امام صادق علیه السلام، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۳۱ شهریور در دیدار جمعی از مسئولان نظام، سفرای کشورهای اسلامی و مهمانان شرکت‌کننده در کنفرانس وحدت و همچنین قشرهای مختلف مردم، درس بزرگ نبوی را امت‌سازی برشمردند و با تأکید بر نقش خواص در شکل‌گیری امت اسلامی و وحدت دنیای اسلام، گفتند: با شکل‌گیری امت اسلامی، مسلمانان با قدرت درونی خود می‌توانند غده سرطانی و خبیث رژیم صهیونی را از فلسطین بردارند و نفوذ و تسلط و دخالت زورگویانه آمریکا در منطقه را نیز از بین ببرند.

امت مجموعه‌ای است که هماهنگ و با انگیزه به سمت یک هدف حرکت می‌کنند ولی ما مسلمانان امروز متفرق هستیم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نتیجه تفرق مسلمانان را سلطه دشمنان اسلام و احساس نیاز بعضی از کشورهای اسلامی به حمایت‌های آمریکا خواندند و افزودند: اگر مسلمانان متفرق نبودند، می‌توانستند با پشتوانه و استفاده از امکانات یکدیگر، مجموعه واحدی را تشکیل دهند که از همه قدرت‌های بزرگ، قدرتمندتر بود و دیگر نیازی به تکیه به آمریکا نداشتند.

ایشان در برشمردن عوامل تأثیرگذار بر تشکیل امت اسلامی، گفتند: دولت‌های اسلامی در این زمینه می‌توانند اثرگذار باشند اما انگیزه آنها قوی نیست و این وظیفه خواص جهان اسلام یعنی سیاستمداران، علما، دانشمندان، دانشگاهیان، طبقات با نفوذ و صاحب‌فکر، شعرا، نویسندگان و تحلیلگران سیاسی و اجتماعی است که این انگیزو را در دولتمردان ایجاد کنند.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: اگر به مدت ۱۰ سال مطبوعات جهان اسلام درباره اتحاد اسلامی مقاله بنویسند، شاعران شعر بگویند، استادان دانشگاه تحلیل، و عالمان دینی حکم صادر کنند، بدون تردید وضع به‌کلی عوض می‌شود و با بیداری ملت‌ها، دولت‌ها نیز ناچار به حرکت در مسیر خواست آنها می‌شوند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ایجاد وحدت و تشکیل امت اسلامی را دارای دشمنانی سرسخت دانستند و از فعال کردن گسل‌های درونی امت اسلامی به‌خصوص گسل‌های دینی و مذهبی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شگردهای خصمانه برای جلوگیری از تشکیل امت اسلامی یاد کردند و افزودند: علت اینکه امام بزرگوار ما از قبل از پیروزی انقلاب، این‌همه بر روی وحدت شیعه و سنی تأکید می‌کردند، این است که قدرت جهان اسلام ناشی از اتحاد است.

ایشان درخصوص پیام وحدت به جهان اسلام از ایران، به یک نکته مهم اشاره کردند و گفتند: اگر می‌خواهیم پیام وحدت ما در دنیا صادفانه تلقی شود، باید در درون خود، متحد عمل، و به سمت اهداف حقیقی حرکت کنیم و اختلاف نظر و سلیقه نباید در همدستی و هم‌بازویی ملت تأثیر بگذارد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به جنایت‌های عیان و بی‌شرمانه صهیونیست‌ها در غزه، کرانه باختری، لبنان و سوریه، گفتند: طرف جنایت آنها مردان جنگی نیستند بلکه آحاد مردمند و وقتی در فلسطین نتوانستند به مردان جنگی ضربه‌ای وارد کنند، خشم جاهلانه و خیانت‌آلود خود را بر سر نوزدان و کودکان و بیماران بیمارستان‌ها خالی کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای علت این وضعیت فاجعه‌بار را ناتوانی جامعه اسلامی در استفاده از قدرت درونی خود خواندند و با تأکید مجدد بر لزوم قطع کامل ارتباطات اقتصادی کشورهای اسلامی با رژیم صهیونیستی، افزودند: کشورهای اسلامی باید ارتباطات سیاسی با رژیم صهیونی را نیز به‌کلی تضعیف و حملات سیاسی و مطبوعاتی را تقویت کنند و صریحاً نشان دهند که در کنار ملت فلسطین قرار دارند.

در ابتدای این دیدار، دکتر پزشکیان رئیس‌جمهور نیز با اشاره به سیره نبوی در ایجاد اتحاد و اخوت بین مسلمانان، راه جلوگیری از تجاوزات و جنایت‌های رژیم صهیونیستی را برادری و ید واحدہ شدن مسلمانان دانست و گفت: اگر مسلمانان متحد و ید واحدہ بودند، رژیم صهیونیستی به خود جرأت جنایات کنونی و کشتار زنان و کودکان را نمی‌داد.

رئیس‌جمهور دوران دفاع مقدس را نمونه‌ای بارز از تأثیرگذاری وحدت و انسجام دانست و خاطرنشان کرد: در دفاع مقدس، ملت ایران با وحدت درونی خود در مقابل دشمن متجاوز یعنی که همه قدرت‌های دنیا از آن حمایت می‌کردند، ایستاد و اجازه نداد یک وجب از خاک کشور تصرف شود.

اما باید برگردند و این کشور را آباد کنند؛ چراکه پایه و اساس اینجاست.

وی در پایان خطاب به مسئولین جهاد دانشگاهی، تصریح کرد: حوزه علمیه با تمام وجود پشتیبان شماست. اقدامات شما را رصد می‌کنیم و برای شما دعا می‌کنیم.

• طراحی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه‌های کشور
گفتنی است، در ابتدای این جلسه که به‌مناسبت بیست و پنجمین سالروز تأسیس سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی برگزار شد، دکتر رضا فریدزاده، رئیس سازمان دانشجویان، گزارش مسووطی از فعالیت‌های این سازمان در سرفصل‌های تولید محتوای آموزشی، همایش‌ها، اردوها، مسابقات، جشنواره طریق جاوید، دبیرخانه شهدای دانشجو، مرکز انقلاب اسلامی، باشگاه مناظرات دانشجویان ایران و مسابقه مناظره بین‌المللی، ارائه کرد.

وی ابراز کرد: سازمان دانشجویان یکی از سازمان‌های فرهنگی جهاد دانشگاهی است که وظیفه طراحی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه‌های کشور را بر عهده دارد و خبرگزاری ایسنا، شاید اولین خروجی و فعالیت شاخص فرهنگی این سازمان است.

برگزاری اردوهای آشنایی با دستاوردهای انقلاب اسلامی، برگزاری دوازده‌دوره‌مناظرات دانشجویی و فعالیت ۴۵ شعبه، پنج مرکز تخصصی و شش دبیرخانه دانشجویی در سراسر کشور، از دیگر سرفصل‌های گزارش رئیس سازمان دانشجویان در این دیدار بود.

امام خامنه‌ای در دیدار جمعی از علما، ائمه جمعه و مدیران مدارس علمیه اهل‌سنت تأکید کردند

موضوع وحدت

یک اصل قرآنی است

رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۲۶ شهریور در دیدار جمعی از علما، امامان جمعه و مدیران مدارس علمیه اهل سنت سراسر کشور، حفاظت از هویت گران‌سنگ «امت اسلامی» را ضروری خواندند و با تأکید بر اهمیت وحدت اسلامی و تلاش‌های بدخواهان برای مخدوش کردن آن، گفتند: موضوع «امت اسلامی» به هیچ‌وجه نباید فراموش شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار که به‌مناسبت آغاز هفته وحدت و ایام سالروز ولادت با سعادت نبی‌اکرم صلی الله علیه و آله برگزار شد، گفتند: مسئله هویت امت اسلامی، مسئله‌ای اساسی و فراتر از ملیت است و مرزهای جغرافیایی، حقیقت و هویت امت اسلامی را تعیین نمی‌دهد.

ایشان با اشاره به تلاش‌های خصمانه برای بی‌تفاوت کردن مسلمانان به هویت اسلامی خود، افزودند، این، خلاف تعالیم اسلامی است که یک مسلمان از رنج مسلمانی دیگر در غزه یا دیگر نقاط جهان غافل باشد.

رهبر انقلاب اسلامی، علمای اهل سنت را به تکیه بر هویت اسلامی و امت اسلامی فراخواندند و با اشاره به طراحی‌ها و فعالیت‌های سابقه‌دار بدخواهان برای دامن زدن به اختلاف‌های مذهبی در جهان اسلام به‌ویژه در ایران، خاطرنشان کردند: آنها با استفاده از ابزارهای فکری، تبلیغی و اقتصادی به دنبال جداسازی شیعه و سنی در کشور ما و هر منطقه دیگر اسلامی هستند و با اقداماتی همچون وادار کردن افرادی از طرفین به بدگویی، به‌لجاجت و اختلاف دامن می‌زنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، علاج و راه مقابله با این توطئه‌ها را تکیه بر وحدت خواندند و تأکید کردند: موضوع وحدت نه یک تاکتیک؛ بلکه یک اصل قرآنی است.

رهبر انقلاب اسلامی، با ابراز تأسف از برخی اقدامات دانسته یا نادانسته برای مخدوش کردن وحدت شیعه و سنی، گفتند: البته با وجود انبوه‌توطئه‌ها، جامعه اهل سنت ما، مجدانه با این انگیزه‌های خصمانه مقابله کرده است که گواه آن، ۱۵ هزار شهید اهل سنت در دفاع مقدس و مقاطع دیگر و شهادت جمع زیادی از علمای اهل سنت در راه حق و انقلاب است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، دستیابی به هدف مهم عزت امت اسلامی را جز از راه اتحاد میسر ندانستند و گفتند: امروز یکی از واجبات قطعی، حمایت از مظلومان غزه و فلسطین است و اگر کسی از این تکلیف سربپچی کند، قطعاً نزد پروردگار مورد سؤال قرار خواهد گرفت.

مدیر جامعة الزهراء علیها السلام

مسئولان پسا رویدادها را جدی بگیرند

مدیر جامعة الزهراء علیها السلام با اشاره به پسا‌رویدادها، گفت: این رویدادها باید دنبال شود و در پسا‌رویداد مسئله‌ای را حل کند. خاضعانه درخواست می‌کنیم که پسا‌رویدادها را جدی بگیرید و تا حصول نتیجه پیگیری کنید.

به گزارش خبرگزاری حوزه، سیده‌زهرا برقعی مدیر جامعة الزهراء علیها السلام در نشست با طلاب سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ و اساتید و جمعی از مسئولان معاونت آموزش و تربیت این مؤسسه علمی حوزوی که در تالار بیداری اسلامی برگزار شد، ضمن توصیه‌هایی، بر لزوم تلاش برای آموختن مهارت بیانی و قلمی و مدیریت زمان در زندگی، اظهار کرد: در مباحثات علمی، بحث و گفت‌وگوهای مسئله‌محور داشته باشید و گذشته و سیوه حوزو را مورد مطالعه قرار دهید. مسائل را عمیق مطالعه کنید و برای حل مسائل، ایده و دیدگاه‌های جدید بیان کنید.

مدیر جامعة الزهراء علیها السلام با اشاره به ضرورت تحول در آموزش، پژوهش و ... ادامه داد: مجموعه سلسله رویدادهای فصلی که در سال ۱۴۰۰ با راهبرد حل مسئله مبتنی بر متون درسی و آسیب‌شناسی متون درسی و ... برگزار شد، خیلی خوب بود؛ اما آنچه که تأکید داریم، بحث پسا‌رویداد است.

وی افزود: این رویدادها باید دنبال شود و در پسا‌رویداد مسئله‌ای را حل کند. خاضعانه درخواست می‌کنیم که پسا‌رویدادها را جدی بگیرید و تا حصول نتیجه پیگیری کنید.

مدیر جامعة الزهراء علیها السلام با اشاره به شعار امسال جامعة الزهراء علیها السلام با عنوان «جهش علمی با مشارکت طلاب و دانش‌آموختگان»، گفت: شعار امسال با مشارکت طلاب و دانش‌آموختگان و اساتید محقق خواهد شد.

برقعی بیان کرد: به‌طور جدی از همه مسئولان، برنامه‌ریزان و اساتید درخواست می‌کنم، در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب، نسبت به متون درسی و تحول در آموزش و پژوهش، متناسب با نیاز و ضرورت‌های جامعه، تدبیر اساسی بیندیشند و نتایج حاصل از آن را در یک بسته همراه با راهبردها و راهکارها برای تحقق تحول در برنامه‌ریزی درسی و تحول در متون درسی ارائه دهند.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به نقش زنان در جامعه عنوان کرد: خداوند می‌فرماید: «من عمل صالحا من ذکر او انثی وهو مؤمن؛ فلنحیینه حیاة طیبة»؛ یعنی در نگاه خداوند متعال برای رسیدن به کمال، میان زن و مرد تفاوتی نیست. در قرآن، هم الگوهای مردانه و هم الگوهای زنانه وجود دارند و معنای آن این است که مسیر برای رسیدن به کمال باز است.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله حسینی بوشه‌ری در دیدار رئیس سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی و جمعی از مسئولان این سازمان، ضمن تبریک میلاد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام صادق علیه السلام گفت: از ابتکارات، خلاقیت‌ها و نوآوری‌هایی که به‌حسب نیازهای زمان، توسط جهاد دانشگاهی انجام می‌گیرد، تقدیر و تشکر می‌کنم. جهاد دانشگاهی اقیانوسی است که می‌توان همه گوهرها را در آن صید کرد.

دانشجو اگر بخواهد، می‌تواند منشأ تحولی بزرگ در جامعه باشد

وی افزود: از نام «دانشجو»، آرمان‌گرایی، عدم تعلق و یک نوع وارستگی از دنیا به ذهن می‌آید. دانشجویی ما اگر بخواهد، می‌تواند منشأ تحولی بزرگ در جامعه باشد و علت اینکه دشمنان ما به دانشگاهیان طمع دارند، همین نقش اثرگذار دانشجویست؛ لذا موج‌آفرینی می‌کنند تا یک فضای غبارآلودی درست کنند و دانشجو را در یک باتلاق گرفتار کنند.

آیت‌الله حسینی بوشه‌ری در دیدار مسئولان سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی تأکید کرد

دشمن به دنبال حذف هویت ملی و دینی مردم ایران

امام جمعه قم، با اشاره به نقش محوری فرهنگ، اظهار کرد: برداشت من این است که فرهنگ پایه و اساس است؛ یعنی مسائل سیاسی، اجتماعی و حتی اقتصادی نیز، حول محور فرهنگ به‌عنوان یک اصل، شکل می‌گیرند؛ چراکه فرهنگ مبناست و در حقیقت به جهان‌بینی ما متصل است.

وی خطاب به مسئولین جهاد دانشگاهی ابراز کرد: ممکن است الان کار شما به چشم نیاید؛ اما شما خدمات زیربنایی انجام می‌دهید و نسلی را تربیت می‌کنید که سفیران و مبلغانی توانمند در سطح خانواده و سایر دانشجویان هستند.

هرگونه تلاش ممکن برای توقف حملات رژیم صهیونیستی به لبنان

این مرجع تقلید، در بیانیه‌ای با اشاره به حملات رژیم صهیونیستی به لبنان، خواستار انجام هرگونه تلاش ممکن برای توقف این حملات شدند و از مؤمنان خواستند به کاهش رنج ملت لبنان و تأمین نیازهای بشردوستانه آنها مبادرت کنند.

به گزارش خبرگزاری ابنا، دفتر حضرت آیت‌الله سیستانی بیانیه‌ای درباره تجاوز مستمر رژیم صهیونیستی علیه لبنان صادر کردند؛ متن بیانیه به این شرح است:

در بیانیه دفتر ایشان در نجف اشرف آمده است که در این شرایط سخت ملت بزرگوار لبنان، که به صورت فرزندهای در معرض حملات وحشیانه و با روش‌های متوحشانه رژیم صهیونیستی شامل انفجار شمار زیادی دستگاه‌های ارتباط شخصی و اتمال آن و هدف قرار دادن منازل پر از جمعیت حتی زنان و کودکان و حملات گسترده به دهه‌ها روستا و شهر در جنوب و البقاع قرار دارند و این حملات منجر به شهادت و مجروح شدن شمار زیادی از مقاومتان قهرمان و سایر غیرنظامیان بی‌گناه و مهاجرت ده‌ها هزار نفر از ساکنان از منازلشان شده است، مرجعیت عالی دینی، همبستگی خود را با عزیزان لبنانی بزرگوار اعلام می‌کند و در این رنج بزرگ با آنها همدردی می‌کند.

در این بیانیه اشاره شده است که مرجعیت عالی‌قدر دینی، دست تضرع به سوی خداوند متعال و قدیر بالا می‌برد تا آنها را حمایت و حفاظت کند و شرانگزار و کید فاجران را از آنها دفع کند.

حضرت آیت‌الله سیستانی خواستار رحمت و رضوان برای شهدای ابرار و شفای عاجل برای مجروحان شد.

ایشان ضمن درخواست انجام هرگونه تلاش ممکن برای توقف این حملات وحشیانه بی‌دری و حفاظت از ملت لبنان از آثار ویرانگر این حملات، از مؤمنان خواست به کاهش رنج ملت لبنان و تأمین نیازهای بشردوستانه آنها مبادرت کنند.

آیت‌الله اراکی

تولیدات علمی حوزه علمیه قم از هر دانشگاهی در دنیا بیشتر است

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با تصریح بر اهمیت استدلال‌های منسجم و به‌هم‌پیوسته در تولید علم، گفت: تولیدات علمی حوزه علمیه قم، از هر دانشگاهی در جهان بیشتر است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اراکی در دیدار جمعی از پژوهشگران علوم انسانی اسلامی، با اشاره به اینکه هر جامعه‌ای یک مجموعه سازمان‌یافته است و البته هیچ مقوله بدون سازمان را نمی‌توان به مدیریت اجتماعی تبدیل کرد، گفت: باید اذعان کنیم که حوزه‌های علمیه، هنوز در زمینه جامعه‌داری و حکومت‌داری با سطح مطلوب فاصله دارند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با بیان اینکه پاسخ دادن به مسائل مختلف، سبب اسلامی شدن نظام نمی‌شود، یادآور شد: تردیدی نیست که ابتدا باید کلال مسائل جامعه را مشخص کرد و سپس به دنبال حل مسائل رفت.

آیت‌الله اراکی ادامه داد: ما مدیون استادان و بزرگانمان مانند شهید آیت‌الله صدر و شهید آیت‌الله مطهری علیهما السلام هستیم؛ اما خود نیز تلاش کرده‌ایم تا مسائلی فقه نظام را فراتر از دیدگاه‌های ارزشمند این استادان مطرح کنیم؛ و به‌ویژه آن‌که تجربه‌هایی نیز در حکومت‌داری پشت سر گذاشته‌ایم.

عضو هیأت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری اضافه کرد: اینکه می‌گوییم پول بولد طلا و نقره باشد، بحث «باید» به‌عنوان جزئی از نظام به‌هم‌پیوسته فقه نظام اقتصادی اسلام مطرح است؛ نه بحث اینکه بهتر است پول، طلا و نقره باشد.

وی گفت: غربی‌ها فکر می‌کنند، فقط خودشان همه‌چیز می‌فهمند و البته تلاش کرده‌اند تا این مسئله را بر ما نیز تحمیل کنند؛ درحالی‌که تولیدات علمی قم، از هر دانشگاه دنیا بیشتر است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، «علم» را «استدلال به‌هم‌پیوسته» خواند و اظهار کرد: برخی از استدلال، تهی هستند و البته برخی نیز فاقد استدلال‌های به‌هم‌پیوسته‌اند، درحالی‌که اگر استدلال به‌هم‌پیوسته و احاطه عمقی به مطالب محقق نشود؛ اصلاً علم شکل نمی‌گیرد.

این استاد حوزه علمیه قم با بیان اینکه بیش از نیم قرن است که در موضوعات اسلامی و علوم انسانی اسلامی، تحقیق و تفحص داشته است، خاطرنشان کرد: مبنای مطالعات و پژوهش‌های ما این بود که بتوانیم، هر کتابی که درباره مباحث جدید علوم اسلامی در هر نقطه از جهان منتشر می‌شود، با دقت بخوانیم و حتی مباحثه و تدریس کنیم.

آیت‌الله اراکی در پایان، خواستار خوانده شدن تولیدات علمی منتشرشده به‌ویژه در عرصه علوم انسانی اسلامی، در قالب کتب فقه نظام توسط دانشگاهیان، اندیشمندان و محققان و بررسی و نقد این تولیدات شد.

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

مسئولیت دادن به کسی که رسماً علیه نظام فعالیت کرده اختلاف سلیقه نیست عبور از اصول انقلاب است

حضرت آیت‌الله نوری همدانی در دیدار جمعی از اساتید حوزه علمیه قم، تصریح کردند: در دادن مسئولیت‌ها باید از همه سلاقی و افکار استفاده کرد؛ ولی کسی که رسماً علیه نظام فعالیت کرده و محکوم شده، حسابش فرق می‌کند. اینجا بحث سلیقه یا نگاه متفاوت سیاسی نیست. اینجا بحث در فضای احترام و مناظره در کنار هم قرار می‌گیریم و با در نظر گرفتن مشترکات، در برابر دشمن ید واحد خواهیم شد.

این مرجع تقلید با تأکید بر اصول انقلاب اسلامی اظهار کردند: ما همانند گذشته از مبنای امام و انقلاب که برگرفته از فرهنگ اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام است، به‌شدت دفاع می‌کنیم و از همه مسئولان می‌خواهیم، به این امر توجه کنند؛ خصوصاً در دادن مسئولیت‌ها باید به این موضوع توجه کرد؛ بلکه در مسائل سیاسی و فرهنگی سلاقی مختلف است و باید از همه سلاقی و افکار استفاده کرد؛ ولی کسی

آیت‌الله‌العظمی سبحانی در پیامی به همایش علمی چهارمین اجلاس هیئت‌المجلسی علی‌بن باقر علیه‌السلام

بزرگداشت امامزاده علی بن محمد الباقر علیه‌السلام در راستای عمل به وظیفه مهم مودت ذی‌القربی است

همایش علمی چهارمین اجلاس هیئت‌المجلسی علی‌بن باقر علیه‌السلام با پیام حضرت آیت‌الله سبحانی، ۲۸ شهریور در سالن آزادی دانشگاه کاشان برگزار شد. به گزارش خبرگزاری رسا، متن پیام حضرت آیت‌الله سبحانی به این همایش به شرح زیر است:

«خدای متعال فرموده است: «ای پیامبر! ما به تو کوثر یعنی خیر کثیر را عطا نموده‌ایم.» با در نظر گرفتن آیه ذیل این سوره مبارکه «إنا أعطیناک الکوثر» روشن می‌شود که مراد از کوثر در این سوره مبارکه حضرت فاطمه زهرا علیها‌السلام و ذریه پاک پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است.

است که از این طریق در عالم منتشر شده است. باید خدا را سپاسگزار باشیم که این انوار الهی که مشتق از نور رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است، نقاط مختلف کشور ما را منور کرده است. مردم ایران این سعادت را دارند، بیش از سرزمین‌های دیگر از ذریه پاک

که رسماً علیه نظام فعالیت کرده و محکوم شده، حسابش فرق می‌کند. اینجا نمی‌توان گفت، اختلاف سلیقه است. شما یک نظر دارید و ما یک نظر. اینجا بحث سلیقه یا نگاه متفاوت سیاسی نیست؛ اینجا بحث عبور از اصول انقلاب اسلامی است.

ارتباط با دنیا خوب است؛ اما با حفظ عزت و مصلحت معظمله اضافه کردند: بحث ارتباط با دنیا هم همین است؛ بلکه ارتباط خوب است؛ اما با حفظ عزت و مصلحت کشور؛ ولی کشوری که مدام دشمنی می‌کند و هر روز تحریم جدید می‌نماید و در مقابل حسن نیت ما، خباثت بیشتری می‌کند، موضوع متفاوت می‌شود.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی در ادامه، ضمن محکوم کردن جنایات اخیر رژیم صهیونیستی در لبنان، بیان کردند: این رژیم خوی استکباری خود را با جنایات

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در خاک خود استقبال نموده و چه در حیات و چه پس از وفاتشان، در سایه مودت و محبت آنها زندگی کرده‌اند و در ادای مزد رسالت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم یعنی مودت اهل‌بیت و ذی‌القربی و پیروی خالصانه از آنها، هماره خالصانه کوشش نموده‌اند.

این مرجع تقلید در پایان اظهار کردند: امروز حوزه علمیه به‌عنوان یک مرکز علمی و فرهنگی، نسبت به همه مسائل مردم توجه کند و نسبت به وظیفه‌اش پاسخگو باشد.

گزارش: داوود مظاهری

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در خاک خود استقبال نموده و چه در حیات و چه پس از وفاتشان، در سایه مودت و محبت آنها زندگی کرده‌اند و در ادای مزد رسالت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم یعنی مودت اهل‌بیت و ذی‌القربی و پیروی خالصانه از آنها، هماره خالصانه کوشش نموده‌اند.

شایسته است، متولیان این بقاع متبرکه و سازمان اوقاف، مراقد مطهر این امامزادگان را برای بیان فضائل اهل‌بیت علیهم‌السلام و معارفشان و آشنا نمودن جوانان و نوجوانان با فضائل و اخلاق پیامبر و اهل‌بیت او مورد استفاده قرار دهند. البته تمام فعالیت‌ها باید با رعایت شئون امامزاده و زائرین و حفظ معنویت و روحانیت این بقاع متبرکه باشد.

ما برگزاری این کنگره برای بزرگداشت این امامزاده جلیل‌القدر علی‌بن محمدالباقر علیه‌السلام را در راستای بزرگداشت پیامبر اکرم و اهل‌بیت علیهم‌السلام و عمل به وظیفه مهم مودت ذی‌القربی می‌دانیم؛ زیرا چنین همایش‌هایی مجسم کردن محبت ذی‌القربی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است. از خدای متعال برای همه برگزارکنندگان و خدمت‌گزاران و شرکت‌کنندگان در این اجتماع کمال توفیق را خواستاریم. قم- جعفر سبحانی- ۱۴۰۳/۶/۲۴

آیت‌الله اعرافی در آغاز سال تحصیلی مؤسسه اخلاق و تربیت ارثه ۷۰ درصد عربی متوجه می‌شدند و بعد از انجام پروتکل‌هایی، نظریه را به زبان عربی مطرح کردم که فضای جلسه را تغییر داد. بنابراین طلاب عزیز بداندند، تسلط بر زبان عربی، می‌تواند در مجامع تأثیرگذار باشد.

آیت‌الله اعرافی درباره مسیری که حوزه علمیه در سال‌های اخیر پیموده، توضیح داد: در طراحی که از هفت هشت سال قبل شروع کردیم، تقریباً تمام تجارب موجود در درون حوزه، جامعه‌المصطفی و نهادهای مختلف و مطالبات رهبر معظم انقلاب و مراجع و بزرگان، شاید صدها پیشنهاد و مطالبه‌ای که از بدنه حوزه در آن سال‌ها آمد و چند نظرسنجی که در خبرگزاری انجام شد، جمع شد و بانک ایده‌ها نیز برنامه‌ریزی و تأسیس و آسیب‌شناسی نیز انجام شد.

مسلمانان و رئیس شورای مفتیان روسیه برای سخنرانی در همایشی درباره معنویت در تاتارستان بود که علمایی از حوزه بریکس و وزاری از برخی کشورها در آن حضور داشتند و من هم از ایران دعوت شده بودم.

امام جمعه قم ادامه داد: وقتی وارد همایش شدم، دیدم بهتر اصلی را دارد، با کمی تلاش می‌تواند، وارد فضای عربی شود. وی با اشاره به سفر خود به روسیه، اظهار کرد: دو سه هفته قبل در سفر شش‌روزه به روسیه، ۲۵ برنامه در سطح سیاسی، فقهی و ادیان و نهادهای ایران برگزار شد.

امام جمعه قم ادامه داد: وقتی وارد همایش شدم، دیدم بهتر اصلی را دارد، با کمی تلاش می‌تواند، وارد فضای عربی شود. وی با اشاره به سفر خود به روسیه، اظهار کرد: دو سه هفته قبل در سفر شش‌روزه به روسیه، ۲۵ برنامه در سطح سیاسی، فقهی و ادیان و نهادهای ایران برگزار شد.

امام جمعه قم ادامه داد: وقتی وارد همایش شدم، دیدم بهتر اصلی را دارد، با کمی تلاش می‌تواند، وارد فضای عربی شود. وی با اشاره به سفر خود به روسیه، اظهار کرد: دو سه هفته قبل در سفر شش‌روزه به روسیه، ۲۵ برنامه در سطح سیاسی، فقهی و ادیان و نهادهای ایران برگزار شد.

امام جمعه قم ادامه داد: وقتی وارد همایش شدم، دیدم بهتر اصلی را دارد، با کمی تلاش می‌تواند، وارد فضای عربی شود. وی با اشاره به سفر خود به روسیه، اظهار کرد: دو سه هفته قبل در سفر شش‌روزه به روسیه، ۲۵ برنامه در سطح سیاسی، فقهی و ادیان و نهادهای ایران برگزار شد.

گزارش: جلال خسروی

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

حقیقت علم توسعه‌بخشی است نه تنگ‌نظری

این مرجع تقلید تصریح کردند: حقیقت علم توسعه‌بخشی است؛ نه تنگ‌نظری. عالم چون از یک نوری برخوردار شد که خصیصه آن نور، وسعت‌نگری و بلندنظری و جا دادن به دیگران است، خودش هم تنگ‌نظر نخواهد شد؛ با دیگران می‌سازد و دیگران را می‌پذیرد. این خصیصه علم است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسراء، حضرت آیت‌الله جوادی آملی در پیام تصویری به‌مناسبت آیین آغاز سال تحصیلی حوزه علمیه شهرستان آمل، بیان کردند: از ذات اقدس الهی مسئلت می‌کنیم، هرکس قلمی و قدمی در راه علوم الهی برداشت و امتثال کرد، مورد عنایت و ویژه پروردگار باشد و جامعه به‌وسیله بنان و بیان علما و اندیشوران، بهتر از گذشته راه خود را بیابد و تمدن‌دانه زندگی کند.

ایشان اظهار کردند: علم یک سلسله تعریفات اساسی و مقومات دارد که از این مقومات و نکات اساسی علم، معنای عالم و سلسله علما از یک سو، مهد علم در حوزه و دانشگاه از سوی دیگر، آداب متعلمان از سوی سوم و بهره‌وران جنبی حوزه و دانشگاه از جهت چهارم و مانند آن روشن خواهد شد.

معظمله سپس به کلامی از امیرالمؤمنین علیه‌السلام درباره معنای حقیقت علم، اشاره و ابرار کردند: امیر بیان و بنان علی‌بن ابی‌طالب علیه‌السلام می‌فرماید: «کل وعاء یضیق بما جعل فیہ إلا وعاء العلم فإنه يتسع به»؛ علم با سایر منظروف‌ها فرق دارد؛ هر منظروفی وقتی وارد ظرف شد، به‌اندازه خود آن ظرف را اشغال می‌کند و جای دیگری را تنگ می‌کند؛ اما علم خصیصه‌ای دارد که وقتی وارد یک دل شد، نه تنها منظروف، منظروفی نیست که از ظرفیت ظرف بکاهد؛ بلکه ظرفیت ظرف را توسعه می‌دهد.

این مرجع تقلید اظهار کردند: همان‌طور که این معنا در حقیقت علم اخذ شده که علم یک نوری و منظروفی است که شرح صدر را به‌همراه دارد و نه‌تنها جا را تنگ نمی‌کند؛ بلکه به دیگران هم جا می‌دهد و صحنه دل را بازر می‌کند؛ وقتی کسی عالم به‌معنای حقیقی شد، عالم نیز هرگز جا را برای دیگران تنگ نمی‌کند؛ بلکه عالم در هر شهر و دیاری که باشد، آن فضا و مکان را، آن زمان و زمین را، آن تاریخ و جغرافیا را توسعه می‌دهد. حقیقت علم توسعه‌بخشی است؛ نه تنگ‌نظری. عالم چون از یک نوری برخوردار شد که خصیصه آن نور، وسعت‌نگری و بلندنظری و جا دادن به دیگران است، خودش هم تنگ‌نظر نخواهد شد؛ با دیگران می‌سازد و دیگران را می‌پذیرد. این خصیصه علم است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی بیان کردند: اگر از علم به این امور یادشده، که جا را تنگ نمی‌کند؛ بلکه توسعه می‌دهد؛ یعنی عالم کسی است که اهل وفاق است، اهل توسعه است، اهل هم‌آوایی است، اهل هماهنگی است. هیچ عالمی جا را برای دیگری تنگ نمی‌کند. هیچ عالمی زمینه اختلاف را فراهم نمی‌کند. هیچ عالمی زمینه انحراف از توحید را دامن نمی‌زند و مانند آن.

معظمله اظهار کردند: خداوند که علم را آفرید، می‌فرماید: بهترین علم خداشناسی است، توحید است، معرفت الهی است، علوم ربانی است؛ اگر کسی معاذالله در حوزه یا دانشگاه یا در فضاهای دیگر علمی نیاموخت که او را به یاد خدا بیندازد و او معاذالله خدا را فراموش کرد، ذات اقدس اله می‌فرماید: کیفر تلخش این است که خودش را فراموش می‌کند. اگر کسی خودش را فراموش کرد، هرگز به فکر خودش نیست، آینده‌نگر نیست، سعادت خود را نمی‌طلبد، نمی‌تواند درست زندگی کند، خیر خود و جامعه را نمی‌داند. صلح و صفای جامعه را نمی‌داند. نتیجه تلخش یا جنگ جهانی اول است یا جنگ جهانی دوم، یا تلخ‌تر از همه، این حوادث تلخ غزه که این صهیونیست‌تهاکار نه آسمانی را می‌شناسد و نه آسمان‌آفرین. نه زمینی را می‌شناسد و نه زمین‌آفرین؛ بلکه فقط خودش را می‌شناسد؛ درحالی‌که در حقیقت خودش را گم کرده است.

تسلیت امام خامنه‌ای، مراجع عظام تقلید نهادها و مسئولان حوزه در پی حادثه اندوهبار معدن در طبرس

در پی حادثهٔ اندوه‌بار انفجار معدن در طبرس و جان باختن شماری از کارگران، امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی آیات عظام؛ نوری همدانی، مظاهری، دفتر آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، در پیام‌هایی این حادثه را به مردم و خانواده‌های داغدار تسلیت گفتند.

- امام خامنه‌ای**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حادثه تلخ و اندوه‌بار در معدن ذغال سنگ در طبرس را که در آن تعدادی از کارگران قربانی یا مصدوم شدند، به خانواده‌های این عزیزان و مردم آن منطقه تسلیت عرض می‌کنم. به مجموعه امداد که از سوی مقامات دولتی برای کمک به محل حادثه رفته‌اند، تأکید می‌کنم که بیشترین تلاش خود را مصروف نجات آنان کنند و برای کاهش ابعاد این مصیبت، هر اقدام لازم را انجام دهند. رسیدگی فوری به وضع مصدومان نیز، باید مورد اهتمام قرار گیرد.

- آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

خبر حادثه غمبار معدن شهر طبرس موجب تأسف و تأثر عمیق گردید.

این جریان و حوادث از این قبیل در گذشته، باید توجه مسئولان مربوطه را نسبت به وظایف خود بیشتر نماید تا مانع از وقوع اینگونه اتفاقات شوند. بی شک پیگیری علت و برخورد با بی توجهی احتمالی بعضی افراد از وظایف دیگر مسئولان است.

اینجانب ضمن طلب مغفرت و آمرزش برای عزیزان درگذشته، به خانواده محترم جان‌باختگان تسلیت عرض نموده و برای مصدومان صحت و عافیت کامل مسئلت

می‌نمایم.

- آیت‌الله‌العظمی مظاهری**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ / اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُوْنَ

آیت‌الله کعبی در همایش ائمه جماعات مساجد استان قم

انتظار مردم بهره‌مندی از مدیران توانا و مردمی است؛ نه محکومان امنیتی

نایب‌رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به شعار وفاق ملی در دولت چهاردهم، تأکید کرد: وفاق ملی نیاز امروز کشور است و کسی نمی‌تواند مخالف وحدت و وفاق باشد؛ اما انتظار مردم بهره‌مندی از مدیران توانا و مردمی است؛ نه مدیران حزبی و کسانی که همراه فتنه‌گران بوده‌اند و محکومیت‌های امنیتی دارند. پست دادن به این افراد برخلاف وفاق است.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دومین همایش ائمه جماعات مساجد استان قم در سال ۱۴۰۳، از طرف معاونت جامعه و مردم جامعه مدرسین و در محل سالن همایش‌های این جامعه برگزار شد.

آیت‌الله عباس کعبی سخنران اصلی این همایش، ائمه جماعات را سنگربانان ایمان، معنویت و بصیرت توصیف و ابراز کرد؛ کشور، منطقه و بین‌الملل در یک شرایط ویژه‌ای است؛ اما آنچه که واضح و روشن است، این است که رسالت روحانیت، رسالت انبیا، رسالت نبی مکرم اسلام ﷺ و رسالت حضرت امام صادق ﷺ است.

وی انقلاب اسلامی را پرتویی از نهضت اسلام ناب محمدی عنوان کرد و افزود: امروز علی‌رغم همه فراز و فرودها، توطئه‌ها، دشمنی‌ها، تحریم‌ها و انواع و اقسام جنگ‌های نظامی و غیر نظامی، با رهبری پیامبرگونه امام راحل ﷺ و تداوم آن توسط رهبر معظم انقلاب به سمت آرمان‌ها در حرکت است و راه را برای ظهور منجی عالم بشریت حضرت صاحب‌الآلهر والزمان هموار می‌سازد.

توصیه جوانان به مطالعه بیانیه گام دوم انقلاب

نایب‌رئیس جامعه مدرسین خطاب به ائمه جماعات اظهار کرد: شما ائمه جماعات، جوانان را به مطالعه بیانیه گام دوم انقلاب و تبیین آن برای نوجوانان، توصیه کنید. سعی کنید شاهد مثالی از آیات و روایات در خصوص عصر ما بیان کنید؛ چراکه تاریخ حکومت پیامبر ﷺ در عصر ما در حال تکرار است.

وی تبیین عظمت مسیر انقلاب اسلامی، افق و چشم‌انداز آینده و نقش پیشران جوانان در انقلاب اسلامی را به‌عنوان اهداف رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم عنوان و تصریح کرد: ائمه جماعات بخشی را به تبیین بیانیه گام دوم اختصاص بدهند.

انقلاب اسلامی امیدهای زیادی را در دل مستضعفین عالم زنده کرد

عضو مجلس خبرگان رهبری ابراز کرد: انقلاب اسلامی امیدهای زیادی را در دل مستضعفین عالم زنده کرد. اکنون پس از گذشت حدود ۲۵ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، شرق کمونیست دیگر وجود ندارد – البته روسیه و چین هستند؛ اما روسیه و چین اقتصادی نه ایذنولوژیک – و تنها غرب لیبرال باقی مانده است.

وی ادامه داد: امروز دو بلوک در جهان وجود دارد؛ یکی آمریکا و رژیم صهیونیستی که نماد شیطنت، دشمنی با بشریت و نابودی انسانیت در جهان است – امروز خود ملت‌های آنان نیز دارند این مسئله را درک می‌کنند – و

بلوک دوم انقلاب اسلامی و ولایت اهل‌بیت ﷺ است که خط اول آن، محور مقاومت است.

این استاد حوزه علمیه قم اظهار کرد: امروز در غرب، جاهلیت ترکیبی مسلح به تکنولوژی و سلاح‌های مخرب جهانی وجود دارد که نمونه‌ای از آن را در لبنان دیدید که وسایل ارتباطی را مسلح کردند و هزاران نفر را شهید و مجروح ساختند تا جایی که حتی دبیرکل سازمان ملل نیز گفت، این اقدام برخلاف حقوق بشر است.

جنگ جهانی علیه خانواده

وی جنگ نرم را ویران‌گتر از جنگ نظامی ارزیابی و خاطرنشان کرد: امروز در جنگ جهانی علیه خانواده دارند، بنیان خانواده را در سطح جهان نابود می‌کنند و در ایران، این مسئله پیچیدگی‌های بیشتری دارد.

آیت‌الله کعبی در بخش دیگری از سخنان خود، به تبیین طرح و برنامه امام راحل ﷺ برای تحقق و معنیت‌بخشی به ولایت اهل‌بیت ﷺ در گستره جهانی پرداخت و پیروزی انقلاب اسلامی، حفظ نظام مقدس جمهوری اسلامی و مبارزه با طواغیت را به‌عنوان سه راهبرد اساسی امام خمینی ﷺ در این راستا برشمرد.

وی تعیین آخرین جمعه از ماه مبارک به‌عنوان روز قدس را از راهبردهای امام خمینی ﷺ برای معطوف‌سازی نگاه همه مسلمانان به مبارزه با اسرائیل و دشمنان اسلام دانست و افزود: پس از امام راحل، رهبر معظم انقلاب نیز کارهای بزرگی در تداوم اندیشه‌های امام راحل ﷺ انجام دادند که اولین آن تشکیل نیروی قدس بود که نتیجه آن، محور مقاومت اسلامی است.

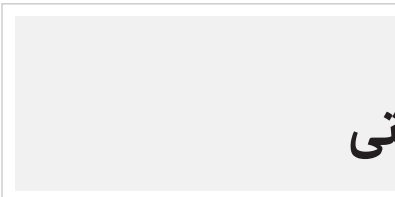
نایب‌رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم خاطرنشان کرد: پس از تشکیل محور مقاومت، حزب‌الله لبنان تونست، با الگوبری از ۸ سال دفاع مقدس، جنوب لبنان را آزاد کند و مقاومت مسلح شد و مبارزه از سنگ به موشک تغییر یافت.

حادثه جان باختن ده‌ها تن از معدن‌کاران فداکار و پرتلاش و عزیز معدن طبرس، واقعه‌ای دردناک و تکان‌دهنده بود که موجب اندوه همگان و حوزویان شد. هم‌وطن‌هایی که در معدن فعالیت می‌نمایند، با کار و تلاش طاقت‌فرسا و سخت خود از ارکان اقتصاد و رشد و پیشرفت کشورند و شایسته هرگونه تکریم و تدابیر لازم و جامع امنیتی و متأسفانه گاهی به‌دلایل گوناگون دچار سوانح تلخ و جبران‌ناپذیر می‌گردند.

حوزه‌های علمیه، ضمن ابراز تأثر فراوان، صمیمانه‌ترین تسلیت‌های خود را محضر مردم شریف ایران اسلامی و مردم بزرگوار طبرس و به‌ویژه خانواده‌های گرامی و بازماندگان محترم این عزیزان تقدیم و به مسئولان محترم توصیه می‌نماید که حامی این خانواده‌های محترم به بهترین صورت بوده و برای پیشگیری از این نوع اتفاقات، نسبت به الزام تمام معادن دولتی و خصوصی به رعایت ضوابط ایمنی و اتخاذ تدابیر بیشتر در این زمینه، اهتمام ویژه داشته باشند و با مقصران احتمالی این فاجعه برخورد قانونی صورت گیرد.

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته.

اینکه گفته می‌شود، همه دانشجویان و اساتید باید به دانشگاه برگردند، اگر طبق قانون اخراج شده‌اند، کسی حق ندارد بگوید این‌ها باید بازگردند؛ اما اگر برخلاف قانون اخراج شده‌اند، وظیفه نهادهای مربوطه است که این مسئله را بررسی کنند.

وی خاطرنشان کرد: حاکم کردن یک جناح تندرو، مخالف وفاق ملی است. نباید وفاق ملی را با دست خودمان تضعیف کنیم.

حجاب واجب شرعی است

این استاد حوزه علمیه قم، با اشاره به مقوله حجاب، بیان کرد: حجاب هم واجب شرعی و هم الزام قانونی است و انتظار این است که دولت‌مردان، از حجاب حمایت کنند. کسی حق ندارد، حکم‌الله را تضعیف کند.

• پرداختن به کارکردهای مهم روحانیت در دفاع مقدس، از ضرورت‌های کنونی

سردار مهدی کبیری‌پور، جانشین فرمانده سپاه اسلامی‌های ایران در نشست اضطراری مجمع عمومی سازمان ملل برای رأی‌گیری درباره پایان اشغال فلسطین از سوی رژیم اسرائیل، از این قطعنامه و محکومیت سیاست‌های آپارتایدی تل‌آویو قاطعانه حمایت کرد.
• رشد اقتصادی بهار ۱۴۰۳ به ۴.۲ درصد رسید: عملکرد تولید ناخالص داخلی کشور در سه ماهه اول سال ۱۴۰۳ با احتساب نفت و بدون احتساب نفت به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ به ترتیب به ۳۹۰۵.۱ و ۳۴۸۰.۵ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن، به‌ترتیب با افزایش ۳.۲ و ۲.۵ درصدی همراه بوده است.

• ضرب‌الاجل دولت برای بهینه‌سازی مصرف انرژی: طبق برنامه هفتم توسعه، دولت حداکثر تا پایان مهرماه فرصت دارد که با ادغام ظرفیت‌های سازمانی موجود در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (سانتا) و ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت، اساسنامه سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی» را به تصویب هیأت وزیران برساند.

• ایران جزه ۱۰ کشور در حال ساخت راکتورهای تحقیقاتی: کوشکی، سرپرست تیم اختراعات ایران؛ ایران جزه ۱۰ کشور در ساخت راکتورهای تحقیقاتی در سال ۲۰۲۳ بود. این راکتورها برای اهداف گوناگونی از جمله آزمایش مواد و سوخت‌های هسته‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند. سهم انرژی هسته‌ای در کل تولید برق در ۲۰۲۳ نیز، بررسی شد و فرانسه با ۶۴.۸ درصد اولین کشور و ایران با ۱.۷ درصد در جایگاه ۳۱ قرار گرفته است.

• همکاری هسته‌ای میان ایران و بوزرکینافاسو: در جریان دیدار رئیس سازمان انرژی اتمی ایران با وزیر علوم و آموزش عالی بوزرکینافاسو، یادداشت تفاهمی در زمینه همکاری‌های کشور در مورد فعالیت‌های صنعت صلح‌آمیز هسته‌ای به امضا رسید. این سند همکاری، حوزه‌های مختلف نظیر فعالیت‌های تحقیقاتی، آموزشی و نیز پروژه‌هایی را که دو کشور با یکدیگر توافق خواهند کرد، شامل می‌شود.

• جزئیات جدید از طرح ساماندهی اتابغ: پولادی، عضو کمیسیون شوراها در گفت‌وگو با تسنیم: به تمامی مدیران کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی مراکز استان‌ها مأموریت داده شد تا فهرستی از میزان نیازشان برای مشاغل‌ی که اتباع خارجی می‌توانند مشغول باشند، احصا کرده و به کمیسیون شوراها ارائه کنند تا در نهایت نیروی کار مورد نیاز هر شهرستان از میان اتباع خارجی تأمین شود. تمامی کارفرمایانی که اتباع بیگانه ساماندهی‌شده را به کار می‌گیرند، موظف شده‌اند تا مسئولیت تمامی امورات اتباع به‌کار گرفته‌شده و خانواده‌های آنها از جمله بیمه، تغذیه، معیشت و درمان آنها را به‌عهده بگیرند.

• آمار سزارین در ایران، بیش از ۳ برابر متوسط جهانی: براساس آمار سازمان جهانی بهداشت، در کشورهای پیشرفته، تنها ۵ تا ۱۵ درصد زایمان‌ها به روش سزارین انجام می‌شود. آخرین بررسی‌های وزارت بهداشت از آمار سزارین در کشور حاکی از آن است که ۵۵.۸ درصد از زایمان‌ها یعنی بیش از نیمی از تولدهای کشور و بیش از ۳ برابر متوسط جهانی به روش سزارین انجام می‌شود.

- اخبار کوتاه ایــــران**

- دستیابی ایران به موشک‌های قاره‌پیما:** سپاه پاسداران با ماهواره‌بر قائم ۱۰۰، در واقع به‌طور رسمی به موشک‌هایی با برد ۵۵۰۰ تا ۱۲۵۰۰ کیلومتر دست پیدا کرده است. موشک‌های قاره‌پیما، گونه‌ای از موشک‌های بالستیک محسوب می‌شوند که توان پیمایش مسافتی بیش از ۵۵۰۰ کیلومتر و دستیابی به ارتفاع پروازی بیش از ۳۰۰ کیلومتر را دارند.
- پرتاب موفقیت‌آمیز ماهواره ایرانی «چمران ۱»:** ماهواره تحقیقاتی ایرانی «چمران ۱»، توسط ماهواره‌بر «قائم ۱۰۰» به فضا پرتاب شد و با موفقیت در مدار ۵۵۰ کیلومتری زمین قرار گرفت و نخستین سیگنال‌های خود را ارسال کرد. این ماهواره توسط گروه فضایی صنایع الکترونیک ایران (صالیران) و با همکاری و مشارکت پژوهشگاه هوافضا و شرکت‌های خصوصی دانش‌بنیان طراحی و ساخته شده و حدود ۶۰ کیلوگرم وزن دارد.
- ساخت ماهواره ۶ میلیون دلاری با کمتر از ۳۰۰هزار دلار:** معاون وزیر دفاع: اگر ماهواره چمران را به کشورهای دیگر سفارش می‌دادیم، هزینه‌اش کمتر از ۶ میلیون دلار نمی‌شد؛ اما خودمان ماهواره را با کمتر از ۳۰۰ هزار دلار ساختیم.
- ۱۷ بانک نهضت ملی مسکن را تحریم کردند:** درحالی قانون جهش تولید مسکن بانک‌ها را مکلف کرده است که حداقل ۲۰ درصد از کل تسهیلات خود را به نهضت ملی مسکن اختصاص دهند، که تاوثرین آمار از عملکرد نظام بانکی در این بخش نشان می‌دهد، سهم ۱۷ بانک از پرداخت تسهیلات نهضت ملی مسکن همچنان صفر است.
- هزینه استفاده زندانیان از پابند الکترونیکی روزی ۳۰ هزار تومان:** بخشنامه تعرفه استفاده از تجهیزات مراقبت الکترونیکی (پابند الکترونیکی) از سوی رئیس قوه قضائیه ابلاغ شد که در آن، هزینه هر روز استفاده از پابند الکترونیک برای عموم افراد، هر روز ۲۰ هزار تومان است.
- اجرای طرح دارویار:** اجرای طرح دارویار که تاکنون دست‌کم یک میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی را به دنبال داشته است، قاچاق دارو را به حداقل رسانده و توانسته، پرداختی مردم برای دارو را ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش دهد. به‌گفته فعالان صنفی، این طرح مانع فروپاشی صنعت شده و برای تداوم خود، نیازمند تأمین منابع از سوی وزارت بهداشت است.
- شورای نگهبان لایحه عفاف و حجاب را تأیید کرد:** رئیس کمیسیون حقوقی قضایی مجلس گفت: لایحه عفاف و حجاب توسط شورای نگهبان تأیید شده و باید ابلاغ شود.
- ممانعت از فعالیت معلم‌بلاگرها:** سخنگوی وزارت آموزش و پرورش: دانش‌آموز یک وجود معصوم، پاک و بی‌دفاع است و اگر او را در معرض جمع‌آوری فالوئر قرار دهیم، کار مناسبی نیست. معلم‌بلاگرها معمولاً از مدارس غیردولتی هستند که البته با آنها هم برخورد داشتیم و مانع فعالیت آنها شدیم. خیلی جدی اعلام کردیم که کسی حق ندارد از دانش‌آموزان استفاده ابزاری کند و دانش‌آموز را در معرض استرس و تنش روانی قرار دهد.
- حمایت قاطع ایران از قطعنامه پایان اشغال فلسطین و محکومیت سیاست‌های آپارتایدی اسرائیل:** جمهوری اسلامی ایران در نشست اضطراری مجمع عمومی سازمان ملل برای رأی‌گیری درباره پایان اشغال فلسطین از سوی رژیم اسرائیل، از این قطعنامه و محکومیت سیاست‌های آپارتایدی تل‌آویو قاطعانه حمایت کرد.
- رشد اقتصادی بهار ۱۴۰۳ به ۴.۲ درصد رسید:** عملکرد تولید ناخالص داخلی کشور در سه ماهه اول سال ۱۴۰۳ با احتساب نفت و بدون احتساب نفت به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ به ترتیب به ۳۹۰۵.۱ و ۳۴۸۰.۵ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن، به‌ترتیب با افزایش ۳.۲ و ۲.۵ درصدی همراه بوده است.
- ضرب‌الاجل دولت برای بهینه‌سازی مصرف انرژی:** طبق برنامه هفتم توسعه، دولت حداکثر تا پایان مهرماه فرصت دارد که با ادغام ظرفیت‌های سازمانی موجود در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (سانتا) و ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت، اساسنامه سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی» را به تصویب هیأت وزیران برساند.
- ایران جزه ۱۰ کشور در حال ساخت راکتورهای تحقیقاتی:** کوشکی، سرپرست تیم اختراعات ایران؛ ایران جزه ۱۰ کشور در ساخت راکتورهای تحقیقاتی در سال ۲۰۲۳ بود. این راکتورها برای اهداف گوناگونی از جمله آزمایش مواد و سوخت‌های هسته‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند. سهم انرژی هسته‌ای در کل تولید برق در ۲۰۲۳ نیز، بررسی شد و فرانسه با ۶۴.۸ درصد اولین کشور و ایران با ۱.۷ درصد در جایگاه ۳۱ قرار گرفته است.
- همکاری هسته‌ای میان ایران و بوزرکینافاسو:** در جریان دیدار رئیس سازمان انرژی اتمی ایران با وزیر علوم و آموزش عالی بوزرکینافاسو، یادداشت تفاهمی در زمینه همکاری‌های کشور در مورد فعالیت‌های صنعت صلح‌آمیز هسته‌ای به امضا رسید. این سند همکاری، حوزه‌های مختلف نظیر فعالیت‌های تحقیقاتی، آموزشی و نیز پروژه‌هایی را که دو کشور با یکدیگر توافق خواهند کرد، شامل می‌شود.
- جزئیات جدید از طرح ساماندهی اتابغ:** پولادی، عضو کمیسیون شوراها در گفت‌وگو با تسنیم: به تمامی مدیران کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی مراکز استان‌ها مأموریت داده شد تا فهرستی از میزان نیازشان برای مشاغل‌ی که اتباع خارجی می‌توانند مشغول باشند، احصا کرده و به کمیسیون شوراها ارائه کنند تا در نهایت نیروی کار مورد نیاز هر شهرستان از میان اتباع خارجی تأمین شود. تمامی کارفرمایانی که اتباع بیگانه ساماندهی‌شده را به کار می‌گیرند، موظف شده‌اند تا مسئولیت تمامی امورات اتباع به‌کار گرفته‌شده و خانواده‌های آنها از جمله بیمه، تغذیه، معیشت و درمان آنها را به‌عهده بگیرند.
- آمار سزارین در ایران، بیش از ۳ برابر متوسط جهانی:** براساس آمار سازمان جهانی بهداشت، در کشورهای پیشرفته، تنها ۵ تا ۱۵ درصد زایمان‌ها به روش سزارین انجام می‌شود. آخرین بررسی‌های وزارت بهداشت از آمار سزارین در کشور حاکی از آن است که ۵۵.۸ درصد از زایمان‌ها یعنی بیش از نیمی از تولدهای کشور و بیش از ۳ برابر متوسط جهانی به روش سزارین انجام می‌شود.

درستی تقسیم علم به اسلامی و غیراسلامی

نقدی بر دیدگاه آقای غرویان

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین عشاقی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

کشاورزی، به خودشان نسبت می‌دهد، تخطئه می‌کند و فکر آنان را باطل دانسته و می‌فرماید: ﴿أَنْتُمْ تَزْعُمُونَ أَنْ تَحْشُرَ الْإِنْسَانَ﴾ (۶۳/واقع) آیا گمان می‌کنید که شما کشاورزی می‌کنید؟! یا این ما هستیم که کشاورزی می‌کنیم؛ یعنی به کشاورز هشدار می‌دهد که این تو نیستی که کشاورزی می‌کنی؛ بلکه این فاعلیت خداوند است که از مجرای وجود تو کشاورزی می‌کند؛ پس بر اساس مفاد این آیه، جمله «زید گندم کشت می‌کند» در صورتی درست است که خود زید و فاعلیتش در راستای وجود خداوند و فاعلیت آن تفسیر گردد؛ نه زید بریده و بیگانه با وجود خداوند و فاعلیت او؛ همین سخن در باره خون‌رسانی قلب هم مطرح است؛ پس هیچ گزاره علمی، در نسبت خاصیتی به موضوعش، بدون توجه به فاعلیت خدا درست نیست و با توجه به فاعلیت حضرت حق است که درست است؛ البته این درستی و نادرستی گزاره‌ها در دو مبنای توحید و انکار توحید، در مقام عمل چندان تفاوت نمی‌کند و قلب موحد و مشرک، آثار واحدی دارد؛ چون اثرگذاری واقعی چنین حقیقتی، به بینش موحدانه یا مشرکانه ما وابسته نیست؛ این به خاطر این است که آثار عملی قلب به واقعیش وابسته است نه ذهنیتی که انسان‌ها نسبت به آن دارند؛ برخلاف گزاره علمی که انسان از واقعیتی به دست می‌آورد که درک درست یا نادرست از موضوع و محمول گزاره در درستی یا نادرستی گزاره علمی دخالت دارد.

پس روشن شد که برخلاف دیدگاه جناب غرویان هر علمی و از جمله فیزیولوژی، می‌تواند اسلامی یا غیراسلامی باشد و بر اساس دخالت و عدم دخالت جهان‌بینی‌ها، می‌تواند درست یا نادرست باشد.

بناز ذکرشده بر اساس توحید افعالی بود؛ مدعای ما بر اساس «توحید وجودی» در سطح بالاتری قابل اثبات است که طالبان این بیان را به مقاله حقیر تحت عنوان «سکولار نبودن گزاره‌های علوم توصیفی» در اینترنت ارجاع می‌دهم.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضوی‌مهر در ادامه، با اشاره به هفته وحدت، توضیح داد: تمام فتنه‌گران در داخل و خارج تلاش کردند که وحدت امت اسلامی را زمین‌گیر کنند؛ اما موفق نشدند و موفق هم نخواهند شد؛

چون شیعه و سنی حقیقی بیدار هستند. رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضایی حوزه علمیه قم، در پایان با بیان اینکه هفته وحدت یادگار امام علیه السلام است که بایستی آن را حفظ و تقویت کنیم از نمایندگان طلاب و فضایی حوزه خواست که طرح‌ها و ایده‌های خود را ارائه کنند. حجج‌اسلام فلاحتی و فتحی نمایندگان طلاب بابلسر و زنجان در این مجمع نیز، به بیان نکات خود درباره حوزه، روحانیت و جامعه پرداختند.

از علوم یکدیگر توسط اهل تسنن و تشیع، امری ضروری است که باید مورد توجه قرار گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی تصریح کرد: همچنین ترس از عوام، بدبینی و نسبت عناد و لجاجت به پیروان دیگر مذهب دادن، جاه‌طلبی و جلب حمایت مالی متعصبان هم مذهب، تعریف غلط از تقریب، سوء نیت، سوء ظن و نسبت عناد به دیگران و تعمیم نظریات غلط در برخی کتاب‌ها و گروه‌ها به همه پیروان مذاهب، از دیگر دلایل وحدت‌گریزی است و در برخی کتاب‌های شیعه و سنی، حرف‌های اشتباه و تند وجود دارد.

مشاور مدیر حوزه‌های علمیه در امور مذاهب اسلامی، با بیان اینکه تأثیرپذیری از تحریک و فریب تبلیغات دشمنان جهانی، از دیگر دلایل وحدت‌گریزی است، گفت: عصبانیت از رفتارهای تند برخی تندروهای مذهب مقابل، علت دیگر وحدت‌گریزی است و این موضوعات سبب شده، گاهی در کشور موجی راه بیفتد و سبب ایجاد اختلاف بین دو مذهب شود.

مذاهب و اعتقاد به نقل قول‌های ضد یکدیگر، از دیگر دلایل وحدت‌گریزی علما و روحانیون شیعه و سنی است؛ درحالی‌که باید کتاب‌های یکدیگر را بیشتر بخوانیم. وی با اشاره به اینکه برداشت معنای نادرست از وحدت، از دیگر دلایل وحدت‌گریزی است، ادامه داد: تبادل علمی، همکاری و محبت بین مذاهب و بهره‌وری

رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم

محاکم جهانی با عاملان جنایت سایبری در لبنان برخورد کنند

بومی‌سازی را سال‌های سال فریاد زند و الحمدلله مسئولین آن را جدی گرفتند و این بحث می‌توانست، در ایران نیز رقم بخورد.

رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضایی حوزه علمیه قم خاطر نشان کرد: محاکم جهانی باید با کمپانی فروشنده پیچرها که به‌خاطر نفوذ یهود خبیث این جنایت سایبری در لبنان رقم خورد، برخورد کنند؛ البته بایستی از جانب محور مقاومت و حمله گسترده‌ای در پاسخ به این جنایت و آدم‌کشی داده شود. وقتی انسان تصاویر

نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم، ۲۸ شهریور در جلسه مشترک کمیسیون‌های این مجمع که در سالن جلسات جامعه مدرسین برگزار شد، با اشاره به جنایت سایبری رژیم صهیونیستی در لبنان، گفت: این قصه تلخ در لبنان، دل‌خوشی را از ما گرفت و همه دل‌ها مغموم هستند.

وی افزود: بیش از ۴ هزار زخمی و قریب به ۱۵ شهید، آزاری است که اعلام شده که محور مقاومت و جامعه ما باید جدی بگیرند. جان همه ما به فدای رهبر معظم انقلاب که

اخیراً جناب استاد غرویان در مصاحبه‌ای از «تقسیم علم به علم اسلامی و علم غیراسلامی»، با تفسیرهای نادرستی که از این مدعا ارائه کرده‌اند، انتقاد کرده و شدیداً به این ادعای عقلانی و برهانی حمله نموده‌اند؛ از جمله گفته‌اند: تقسیم‌بندی علم ایمانی و علم کفری و ... را به هیچ‌وجه بنده نمی‌توانم بپذیرم؛ چراکه این تقسیم‌بندی هیچ استدلال محکمی ندارد... فیزیولوژی بدن انسان که اسلمی و غیراسلامی ندارد؛... به نظر من دخالت دادن عقیده، یک خطای بزرگی است؛ یعنی بیابیم عقاید انسان‌ها و مباحث جهان‌بینی را در قوانین طبیعت بیاوریم و بخواهیم، بر اساس آن‌ها تقسیم‌بندی کنیم که طب اسلامی و غیراسلامی داریم! (خبرگزاری جمان،۱۶/۶/۱۴۰۳).

در نقد دیدگاه ایشان باید عرض کنم، انصاف در انتقاد این است که ناقد، اول درست مدعای خصم را بیان کند و سپس به نقد آن بپردازد؛ اما اینکه کسی دیدگاهی را تحریف کرده یا فقط به وجه باطلی، آن را ارائه کرده و بعد با نقد آن وجه باطل، بر سر کلیت آن ادعا بکورد، نه عالمانه است و نه منصفانه. انتظار از استاد غرویان، نقد عالمانه و منصفانه بود؛ ولی متأسفانه ایشان در بیان ادعای تقسیم علم، به اسلامی و غیراسلامی، به وجه درستش که بر مبنای توحید شکل می‌گیرد، توجهی نکرده‌اند؛ ما در ادامه مختصراً با توجه به مبنای توحید افعالی روشن می‌کنیم، چنین تقیسمی درست و پذیرفتنی است؛ بلکه یک مؤمن معتقد باید درستی چنین تقسیمی را بپذیرد؛ به هر جهت این تقسیم، بر اساس توحید افعالی و نیز توحید وجودی درست است و ضرورتاً باید آن را بپذیرفت؛ مگر آنکه کسی این دو نحوه توحید را قبول نداشته باشد که در این صورت باید بحث را به اثبات این دو گونه توحید منتقل کرد؛ ما فعلاً فرض را بر این می‌گذاریم که ایشان توحید افعالی را قبول دارند و بر پایه این فرض، مدعا را اثبات می‌کنیم.

بر مبنای توحید افعالی، تأثیر و مؤثریت هر موضوع امکانی، نهایتاً به فاعلیت و مؤثریت خداوند منتهی می‌شود و این خداوند است که نهایتاً در ثبوت خود اشیاء یا در ثبوت خواص اشیاء برای اشیاء تأثیرگذار است؛ به‌گونه‌ای که هیچ فاعل دیگری مؤثریتش مستقل از مؤثریت حضرت حق نیست. این ادعا براین خاص خود را دارد که در کتب فلسفی به اثبات رسیده؛ ولی ما اینجا فقط به ادله نقلی و قرآنی آن اشاره‌ای می‌کنیم؛ از جمله در آیه (۶۲ زمر) چنین آمده است: ﴿اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَیْءٍ وَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ وَكَلِیْلٌ﴾؛ یعنی خدا آفریننده هر چیزی است و اوست که بر هر چیزی، کارسازی دارد و در آیه (۲ فرقان) فرمود: ﴿... خَلَقَ كُلَّ شَیْءٍ فَقَدْ رَهَقَهُ بُعْدٌ بِرَأْفِدٍ وَمِقْدَرَاتِحْ رَاقِرٌ مَّرْفِدٌ﴾ در آیه (۱۶۴ انعام) هم می‌فرماید: ﴿هُوَ رَبُّ كُلِّ شَیْءٍ﴾؛ اوست که هر چیزی را ربوبیت و اداره می‌کند و نیز اوست که حافظ هر چیزی است: ﴿اِنَّ رَبِّيْ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ خَفِیْظٌ﴾ (۵۷ هود) و هر چیزی را به‌سوی هدف مقررش، هدایت می‌کند: ﴿رَبُّنَا الَّذِیْ اَعْطٰی كُلَّ شَیْءٍ حَلَقَهُ ثُمَّ هَدٰی﴾ (۵ طه) و به زیباسازی او می‌پردازد: ﴿اَحْسَنَ كُلِّ شَیْءٍ حَلَقَهُ﴾ (۷ سجده)؛ بنابراین این خداوند است که هم در اصل هستی اشیاء، فاعلیت و مؤثریت دارد و هم در ثبوت خواص آنها دخالت داشته و تأثیرگذار است؛ بر پایه این آیات و با نگاه به حکمت متعالیه صدرائی که حقائق امکانی را عین ربط به علت می‌داند، باید پذیرفت هر موضوعی که در هر علمی مورد بحث و گفت‌وگو قرار می‌گیرد، اولاً معلول خداوند است و ثانیاً هویتی است ربطی و تعلقی که در ثبوت ذات ربطی‌اش مرتبط با ذات حق است و نه ذات و حقیقتی بریده از حضرت حق. نیز هر اثری و خاصیتی از او شکل بگیرد، انعقاد آن اثر و ترتب آن خاصیت، بر پایه مؤثریت و فاعلیت و مدبریت خداوند است؛ نه بی‌ربط با خداوند و نامرتب با حضرت حق؛ روشن است موضوعی که ارتباط با خداوند، عین هویت او و نفس حقیقت آن است، بدون توجه به تکیه‌گاه هویت و تأثیرش، شناخت‌پذیر نیست و علم و آگاهی نسبت به آن، تحقق نمی‌یابد؛ زیرا غفلت از چنین ارتباط ذاتی اشیاء با خداوند، عین غفلت و بی‌توجهی به حقیقت و هویت آنهاست و این لازمه‌اش این است که ادعای آگاهی یافتن به هر موضوعی بدون توجه به خداوند که تکیه‌گاه هویت آن است، چیزی جز جهل مرکب و شبه‌علم نباشد؛ چون چنین ارتباطی یک ارتباط ذاتی و غیر قابل انفکاک از هویت آن است نه ارتباط عرضی؛ پس بدون توجه به تکیه‌گاه هویتش درکی از آن شکل نگرفته است و اینجاست که تقسیم علم به علم حقیقی و شبه‌علم، یا تقسیم آن به علم اسلامی و غیراسلامی، شکل می‌گیرد؛ مثلاً اگر کسی در فیزیولوژی، بدون توجه به ربطی بودن هوی مخلوقات ادعا کند که مثلاً «قلب به همه اندام‌ها خون می‌رساند». این ادعا یک شبه‌علم است؛ نه علم حقیقی؛ زیرا قلبی که او به آن اشاره می‌کند، قلب نامرتب با خداوند است؛ درحالی‌که طبق مطالب پیش‌گفته، چنین قلبی اصلاً

• تعریف اخلاق

خُلُق عبارت است از حالتی در نفس که انسان را دعوت به عمل می‌کند، بدون رویه و فکر؛ مثلاً، کسی که دارای خُلُق «سخاوت» است، آن خلق او را وادار به جود و انفاق می‌کند، بدون آنکه مقدماتی تشکیل دهد و مرجحاتی فکر کند؛ گویی یکی از افعال طبیعی اوست؛ مثل دیدن و شنیدن و همین‌طور نفس «عقیق» که این صفت، خُلُق آن شده است، به‌طوری‌که حفظ نفس کند که گویی یکی از افعال طبیعیه اوست. (شرح چهل حدیث، ص ۵۱۰)

• مکتب‌های زنده بماند

بنیاد ما پاهای‌مان را انحرافی برداریم؛ قدم‌های انحرافی برداریم و مکتب‌مان را بد منعکس کنیم، اسلام را بد معرفی کنیم. آنچه مهم است، این است که مکتب به قدرت خودش باقی باشد؛ ولو ما همه از بین برویم. ما شیعه انمه اظهار علیه السلام هستیم. انمه اظهار علیه السلام اکثرأ یا کشته شدند یا [مسموم] شدند؛ لکن مکتب‌شان محفوظ بود. امام حسین علیه السلام کشته شد؛ [ولی] مکتبش محفوظ بود؛ بلکه مکتب را زنده کرد. با این کشته شدن مکتب را زنده کرد. سیدالشهدا علیه السلام دیدند که مکتب دارد، از بین سرود. قضیه قیام سیدالشهدا و قیام امیرالمؤمنین علیه السلام در مقابل معاویه، قیام انبیا علیه السلام در مقابل قدرتمندان و کفار، مسئله این نیست که بخواهند، یک مملکت [را] بگیرند. همه عالم پیش آنها هیچ است. مکتب آنها این نیست، مقصد آنها این نیست، که کشورگشایی بکنند. اینهایی که از اسلام تعریف میکنند که کشورگشایی کرد، اینها اسلام را نمی‌شناسند، چه است. (صحیفه امام، ج ۸، ص ۳۳۶)

• قلم‌های دشمن می‌خواهد مکتب را بد جلوه دهد

و خدا! یا به فریاد اسلام برس! امروز [مبادا] که مکتب ما منحرف جلوه داده بشود، یا از اعمال من و شما یا از اعمال کمیته‌ها یا از اعمال دادگاه‌ها یا از اعمال ادارات و وزارتخانه‌ها و امثال ذلک. رژیم سابق برای ما خطر نداشت. رژیم سابق ادعا نمی‌کرد که من [اسلامی هستم] ادعایش را می‌کرد؛ لکن کسی از آن قبول نمی‌کرد. رژیم سابق خطری نداشت.

خیال نکنید که بروید یک حرفی بزنید و چیزی نشده. خیر، هریک از شما مسئولیت دارید و مسئولیت بزرگ؛ خیلی بزرگ. امروز مکتب ما بسته به اعمال ماست. مکتب ما بسته به اعمال روحانیین است. اگر روحانیین سابق خدای نخواسته، یک حرف خلاف، یک کار خلاف می‌کردند، مردم خود او را یک طعن و لعنی می‌کردند؛ ولو یک دسته‌شان هم می‌گفتند: روحانیون این جورند. آخرش این بود که می‌گفتند: روحانیون این جور [هستند]؛ اما رژیم، رژیم اسلامی نبود. نمی‌گفتند: رژیم اسلامی. نمی‌گفتند: مکتب اسلام این‌طوری است. امروز قلم‌های دشمن‌های ما در خارج و گاهی در داخل، برداشته شده است، قلم‌فرسایی می‌شود که مکتب ما را بد جلوه بدهند.

(صحیفه امام، ج ۸، ص ۳۳۷)

• تأثیر عمل انسان پرهیزکار در جامعه

اگر عالمی مذهب باشد، اخلاق و آداب اسلامی را رعایت نماید، جامعه را مذهب و هدایت می‌کند. در بعضی از شهرستان‌هایی که تابستان‌ها به آن‌جا می‌رفتم، می‌دیدم اهالی آن، بسیار مؤدب به آداب شرع بودند. نکته‌اش این بود که عالم صالح و پرهیزکاری داشتند. اگر عالم ورع و درستکاری در یک جامعه یا شهر و استانی زندگی کند، همان وجود او باعث تهذیب و هدایت مردم آن سامان می‌گردد؛ اگر چه لفظاً تبلیغ و ارشاد نکند. ما اشخاصی را دیده‌ایم که وجود آنان ماهی پند و عبرت بوده؛ صرف دیدن و نگاه به آنان باعث تنبیه می‌شد. (جهاد اکبر، ۱۶)

• علمی که حجاب اکبر است

اگر تهذیب در کار نباشد، علم توحید هم به درد نمی‌خورد. «العلم هوالحجاب‌الاکبر»، هرچه انباشته‌تر بشود علم؛ حتی توحید که بالاترین علم است، انباشته بشود در مغز انسان و قلب انسان، انسان را اگر مُهذَّب نباشد، از خدای تبارک و تعالی دورتر میکند. باید کوشش بشود، در این حوزه‌های علمیه، چه علم و چه بعدها کوشش بشود که این‌ها را مهذَّب کنند. درکنار حال فقه و فلسفه و امثال این‌ها، حوزه‌های اخلاقی، حوزه‌های تهذیب باشد و حوزه‌های سلوک «الی‌الله‌تعالی». شما می‌دانید که مرحوم شیخ فضل‌الله نوری را کی محاکمه کرد؟ یک معمم زنجانی؛ یک ملای زنجانی محاکمه کرد و حکم قتل را او صادر کرد؛ وقتی معمم، ملا، مهذَّب نباشد، فسادش از همه‌کس بیشتر است. در بعض روایات هست که در جهنم، بعضی‌ها- اهل جهنم- از تعذُّب بعض روحانیین در عذاب هستند و دنیا هم از تعذبن بعضی از این‌ها در عذاب است. (صحیفه امام/۱۳/۴۱)

حجت‌الاسلام والمسلمین رضوی‌مهر با اشاره به جنایت سایبری رژیم صهیونیستی در لبنان، گفت: بیش از ۴ هزار زخمی و قریب به ۱۵ شهید آزاری است که بیان شده و محاکم جهانی، باید با عاملان جنایت سایبری لبنان برخورد کنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین رضوی‌مهر، رئیس مجمع

شیعه در آن پرنزگ‌تر از سایر استان‌هاست.

وی ادامه داد: دلایل وحدت‌گریزی، محصول چندین سال کار فرهنگی در دنیای اسلام بین مذاهب متعدد اسلامی است که در بیش از ۳۰ کشور دنیا حضور علمی داشته و با همه مذاهب، فرق اسلامی و عالمان بزرگ مذاهب گوناگون دیدار و گفت‌وگو داشته‌ام.

مشاور مدیر حوزه‌های علمیه در امور مذاهب اسلامی، با بیان اینکه داشتن اندیشه تکفیری اولین دلیل وحدت‌گریزی است، افزود: برخی مسلمانان دچار اندیشه تکفیری شده‌اند؛ درحالی‌که خداوند در ورود به جامعه اسلامی را باز گذاشته است.

وی با اشاره به اینکه ترس و نگرانی از تحمیل مذهب

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی گفت: داشتن اندیشه تکفیری، ترس و نگرانی از تحمیل مذهب مقابل به هم‌مذهبان خود، اعتقاد به کثرت افتراقات و اختلافات بین دو مذهب، تأثیرپذیری از تحریک و فریب تبلیغات دشمنان جهانی و تعریف غلط از تقریب از جمله عوامل وحدت‌گریزی برخی علمای شیعه و سنی است

به گزارش خبرگزاری حوزه از خراسان جنوبی، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین زمانی، در دیدار علمای اهل تسنن و تشیع خراسان جنوبی با آیت‌الله عبادی نماینده ولی‌فقیه در خراسان جنوبی و امام جمعه بیرجند به‌مناسبت هفته وحدت، اظهار کرد: خراسان جنوبی از استان‌هایی است که وحدت اهل سنت و

در پیام آیات عظام نوری‌همدانی و سبحانی به سی‌و‌هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی تصریح شد

سعادت ملت‌های مسلمان در گروی وحدت آنهاست

مراسم افتتاحیه سی‌و‌هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، با موضوع «همکاری‌های اسلامی برای دستیابی به ارزش‌های مشترک با تمرکز بر مسئله فلسطین» با پیام آیات عظام؛ نوری‌همدانی و سبحانی، سخنرانی دکتر پزشکیان رئیس‌جمهور، حجت‌الاسلام والمسلمین شهریار دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، شیخ شمس‌الدین شرف‌الدین مفتی یمن، شیخ عبدالعزیز سرخان مشاور دبیرکل اتحادیه جهان اسلام از عربستان سعودی، البر برکانوف رئیس اداره مرکزی مسلمانان روسیه، شیخ مهدی الصمدی مفتی اهل‌سنت عراق و عضو شورای‌عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، شیخ علی الخطیب عضو شورای مرکزی حزب‌الله لبنان، عبدالقدوس الازهری رئیس مجمع مفتیان استرالیا، عبدالهادی آونگ عضو شورای‌عالی مجمع تقریب در مالزی و مولوی اسحاق مدنی رئیس شورای‌عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، با حضور ۷۸ نفر از شخصیت‌های دینی و رسمی از ۳۰ کشور جهان؛ از ۲۹ شهریور به‌مدت سه‌روز در سالن اجلاس سران تهران برگزار شد.

همچنین وبینارهای غیرحضوری سی‌و‌هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی با محوریت «همکاری‌های اسلامی برای دستیابی به ارزش‌های مشترک با تأکید بر مسئله فلسطین»، با سخنرانی ۱۴۴ عالم دینی از ۳۶ کشور جهان و ۹۰ نفر از علمای ایرانی و شخصیت‌های برجسته، در قالب ۱۶۰۱ وبینار، از ۲۴ تا ۲۹ شهریور به مدت ۶ روز برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حضرت آیت‌الله نوری‌همدانی، پیام معظله به افتتاحیه سی‌و‌هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا
ونبينا أبي القاسم المصطفى محمد وعلى اهل بيته الطيبين
الطاهرين سيما بقبته الله في الارضين.

سلام عليكم ورحمة الله وبركاته
قال الله تعالى في محكم كتابه:
﴿ولا تكونوا كالذين تفرقوا واختلفوا من بعد ما جاءهم
البينات وأولئك لهم عذاب عظيم﴾. (سوره آل عمران، آیه ۱۰۵)
ضمن خیرمقدم به مهمانان محترم شرکت‌کننده در
سی‌و‌هشتمین کنفرانس وحدت اسلامی، لایم است نکاتی
به‌اختصار به عرض محترم برسانم.

ضرورت وحدت میان مسلمانان و نیز اجتناب از
اختلاف و تفرقه برای دست‌یابی به رشد و تعالی همه
امت‌های اسلامی بر کسی پوشیده نیست؛ زیرا سعادت
ملت‌های آزاد و مسلمانان، در گروی وحدت و تقریب میان
آنها می‌باشد. طبیعی است تفرقه و اختلاف منشأ شقاوت
ملت‌های اسلامی است که یقیناً مهم‌ترین هدف استکبار
نیز ایجاد اختلاف و اشفاق میان جوامع اسلامی به‌منظور
اعمال سلطه و سیطره بر آنان است؛ لذا بصیرت و هوشیاری
آحاد جامعه اسلامی به‌ویژه علما و صاحب‌نظران مسلمان
امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

از دیدگاه قرآن کریم، اتحاد، پیوند، همدلی و انسجام با
یکدیگر از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. خداوند متعال در
قرآن کریم اتحاد و انسجام را موجب اعتلا و تفرقه را باعث
انحطاط می‌داند.

بر اساس آیه شریفه ﴿ان هذه امتكم امة واحدة وأنا ربكم
فاعبدون﴾، مسلمانان به‌عنوان امت واحد به‌شمار می‌روند
و آنان باید با تمسک بر ایمان به خداوند یکتا و نیز دریافت
پیام وحی، مبتنی بر اخوت و برادری، قدردان این نعمت
الهی باشند و با هم نزاع نکنند. «ولا تنازعوا فتفشلوا وتذهب
رحمتكم»؛ چون نزاع و کشمکش باعث سستی آنان گردیده
و قدرت و شوکت آنها را از بین می‌برد. تفرقه‌گرایی و ایجاد
اختلاف و کینه‌توزی میان مسلمانان، می‌تواند پیامدهای
ناگوری را به دنبال داشته باشد.

مقصود از وحدت و اخوت اسلامی که در منابع و متون
دینی بیان شده، وحدتی است که بشریت را به سوی خدای
واحد و هدف واحد سوق می‌دهد؛ لذا قرآن با جمله کوتاه
﴿إنما المؤمنون اخوة﴾، پیروان خود را به لطیف‌ترین مهر و
دوستی و زبیرترین مساوات رهنمایی کرده است.

بی‌تردید برای تحقق وحدت اسلامی و رفع چالش‌های
فراروی اسلام‌گرایی، باید از راهکار دیپلماسی ارتباطات
گسترده میان گروه‌ها و کشورهای اسلامی و نقش‌سازنده نهاد
تقریب مذاهب بهره گرفت. مقابله با جریان‌های تکفیری در
حقیقت، زمینه‌ساز ارتباطات گسترده میان گروه‌ها و بلاد
اسلامی است که می‌تواند، تمهیدات همگرایی دیدگاه‌ها و
نظرات اسلامی در قبال خطر دشمنان را فراهم نماید.

در همین راستا، کاربرد مجمع تقریب مذاهب اسلامی
در کاهش اختلاف استراتژیک میان کشورهای اسلامی
و سوق توجهات به سوی منازعه اسرائیل و مسلمانان، از
جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. از طرف دیگر سرکوب فراگیر
گروه‌های تروریستی تکفیری از روش‌های مختلف، می‌تواند
بسترساز اتحاد امت اسلامی و نفی اسلام‌هراسی و نیز بسط و
گسترش اسلام نبوی باشد.

ضرورت رجوع امت اسلامی به آموزه‌های قرآن کریم در
حال حاضر بسیار مهم و غیرقابل‌انکار می‌باشد؛ زیرا با کمال
تأسف، برخی بلاد اسلامی امروزه در التهاب و بحران به سر
می‌برند که یقیناً عامل این‌گونه التهابات و بحران‌ها ریشه
در دخالت و توطئه‌های استکبار جهانی بالخصوص آمریکا و
عوامل آنها دارد. از سوی دیگر برخی رسانه‌های فریب‌خورده
و تدرود و نیز رسانه‌های غربی و صهیونیستی، به علت

دشمنی با اسلام و مسلمین، همواره به این اختلافات و
کینه‌توزی‌ها دامن می‌زنند و چهره اسلام اصیل را خدشه‌دار
می‌کنند.

مقوله استکبارستیزی و گفتمان حمایت از مظلومان،
منبعث از آموزه وحدت‌بخش اخوت و برادری در قرآن
می‌باشد؛ لذا اگر دشمنان، متعرض امت اسلامی گردند،
ضرورت مواجهه و مقابله امت اسلامی با آنان بیش از پیش
عیان می‌گردد.

همان‌گونه که اطلاع دارید، امروزه مسئله اصلی جهان
اسلام، مسئله فلسطین تفرقا و اختلاف است. با گذشت ماه‌ها از جنایات
رژیم آپارتاید صهیونیستی در غزه و سایر مناطق اشغالی
فلسطین و کشتار بیش از پنجاه هزار نفر از زنان و کودکان
مظلوم فلسطین در انتظار جهانیان، ارتکاب موارد بی‌شمار
تفص حقوق بشر و تخریب منازل، مساجد، مدارس و
بیمارستان‌ها و حتی کلیسا و معابد دینی، نشان عمق
قساوت و وحشی‌گری و نماد تروریسم دولتی است.

نسل‌کشی و خیانت علیه بشریت و جنایات جنگی
باید محکوم شود. این جنایات علیه مردم مظلوم و بی‌دفاع
فلسطین، نقض آشکار حقوق بین‌الملل محسوب می‌گردد.
از این جهت، زیر پا گذاشتن قوانین بین‌المللی توسط رژیم
کودک‌کش صهیونیستی و تداوم حملات به نوار غزه، نیازمند
اتخاذ موضعی قاطع از سوی مسلمانان سراسر جهان برای
حمایت از مردم ستمدیده فلسطین است.

رژیم بی‌رحمه صهیونیستی با هدف فرار دادن غیرنظامیان
و حقوق زنان و کودکان، با حمایت آمریکا و دیگر حامیان
غربی، از همه خطوط قرمز عبور کرده است و مسلمانان و
همه آزادی‌خواهان جهان، بایستی در برابر این گرگ‌های
وحشی بایستند و این رژیم غاصب و اشغال‌گر را نسبت به
توقف حملات وحشی گزانه ملزم و پاسخگو سازند.

در خاتمه، ضمن تشکر و قدردانی از دست‌اندرکاران
برگزاری کنفرانس وحدت، امید است دستاورد این اجلاس
مهم، دفاع همه‌جانبه از محور مقاومت در آزادسازی قدس
شریف و تنویر و آگاهی‌بخشی جهانیان به رفتار وحشیانه
رژیم نامشروع اشغال‌گر و حامیان آنها در نواز غزه و سایر
مناطق اشغالی باشد و همچنین انتظار می‌رود، محاصل
این نشست، ترغیب دولت‌های ممالک اسلامی به حمایت
از مردم مظلوم فلسطین و قطع کامل هرگونه ارتباط با این رژیم
ضد بشری را در پی داشته باشد.

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

حسین نوری همدانی ۲۷ شهریورماه ۱۴۰۳

• یهود و یهود صفتان درصدد ایجاد دشمنی میان جامعه اسلامی هستند

به گزارش خبرگزاری حوزه، متن پیام حضرت آیت‌الله
سبحانی به این کنفرانس به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
از موضوعات روشن که همگان بر آن اتفاق نظر دارند،
مسئله وحدت جامعه است. در سایه یگانگی در اندیشه و
عمل، همه نیروها به یک سو سوق داده می‌شود و سرانجام
نتایج عظیمی به دست می‌آید؛ ولی در تفرق و تشتت،
نیروهای عملی و فکری پراکنده شده و هرگز ثمربخش
نمی‌باشد.

بر این اساس، قرآن جامعه اسلامی را موظف می‌کند به
«حبل الله» چنگ زده و از تفرق و دودستگی بپرهیزند؛ آنجا
که می‌فرماید: ﴿واعصموا بحبل الله جمیعا ولا تفرقوا﴾.
نکته قابل توجه این‌جاست که چگونه متعلق اعتصام را
حبل معرفی می‌کند؛ در صورتی که می‌توانست، به‌شکل دیگر
مانند «واعصموا بالقرآن» و امثال آن بفرماید. شاید وجه
آن این باشد که فردی که در قعر چاه افتاده، راه نجات آن
این است که طنابی را به سوی چاه فرستد تا به آن چنگ
زند و بالا کشیده شود؛ تو گویی جامعه متفرق و متشتت
مانند کسی است که درون چاه قرار گرفته و با تمسک به
حبل وحدت و یگانگی نجات پیدا می‌کند و قرینه این نوع
پرداشت از آیه، جمله «لا تفرقوا» است.

از ناشران مصر، در صدد تجدید کتاب الصراع بین الإسلام
والوثنية است که با اقدام دارالتقریب متوقف شد.»

امروز در کتاب اصول مذهب الشيعة الإمامية می‌نویسد:
«الخميني أدخل اسمه في الأذان» و این کتاب در شمارگان
وسیع چندین نوبت چاپ شده است.

نتیجه می‌گیریم، تنها گفتن تقریب تقریب، «یا ایها
المسلمون قاربوا الخطنی» کافی نیست. چه نیکو می‌گوید
شاعر شیرین‌زبان فارسی:

نام فروردین نیارد گل به باغ
شب نگردد روشن از اسم چراغ
اسم گفستی و مسما را بجوی
ماه در بالاست نی در آب جوی
هیج اسم بی‌مسمی دیده‌ای
یا ز کاف و لام گل چیده‌ای

مؤسسه امام صادق (ع) / جعفر سبحانی

• مسلمانان کنار یکدیگر قرار بگیرند، هیچ قدرتی نمی‌تواند آنها را زمین بزند

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور نیز در مراسم
افتتاحیه سی‌و‌هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت
اسلامی، اظهار کرد: تمام دغدغه و شعار من قبل از
انتخابات و بعد از ریاست جمهوری این بود که ما
مسلمانان باید چه در داخل و چه در خارج از کشورهای
اسلامی، وحدت خود را حفظ کنیم.

رئیس‌جمهور با اشاره به رویه و عمل حضرت محمد (ص)
در بدو ورود به مدینه و پس از فتح مکه در ایجاد برادری
میان مسلمانان، افزود: اگر ما خود را پیرو پیامبر اسلام (ص)
می‌دانیم، باید ببینیم که عمل ما نیز، همین ادعا را گواهی
می‌کند؟ امروز کشورهای اروپایی که با هم جنگ‌های
بزرگ و شدید داشتند، اختلافات را کنار گذاشته، مرزها
را کمرنگ کرده، پول‌ها را واحد و امکان تردد آسان میان
کشورهای یکدیگر را برای شهروندان‌شان فراهم کرده‌اند؛ آن
وقت ما هنوز درگیر دعوا و اختلاف با یکدیگر هستیم. آیا
این مسلمانی است؟!

دکتر پزشکیان با بیان اینکه عامل ایجاد اختلاف و تفرقه
میان ما مسلمانان هستند، اظهار کرد: ایجاد و
تقویت وحدت میان مسلمانان، از هر نماز، روزه و عبادتی
بالتر است. ما پیرو یک خدا، یک کتاب و یک پیامبر (ص)
هستیم که همه ما را به وحدت دعوت و اختلاف و تفرقه
را نهی می‌کند؛ تفرقه و دوری از وحدت، عصیان در برابر
دستور خدا، کتاب و رسول (ص) است.

رئیس‌جمهور «صراط مستقیم» را که ما در نمازهای
یومیه آن را از خداوند طلب می‌کنیم، همان وحدت و
انسجام دانست و گفت: روزانه در ۵ نوبت از خداوند
چنین مطالبه‌ای می‌کنیم؛ اما در عمل با یکدیگر

اختلاف می‌کنیم و نتیجه، آن می‌شود که یک اقلیت در
سرزمین‌های اشغالی زنان و کودکان فلسطینی را به خاک و
خون می‌کشد؛ چون ما وحدت و انسجام نداریم.
دکتر پزشکیان با اشاره به کارکرد وحدت‌آفرینی و
امت‌سازی عبادات در اسلام، خاطرنشان کرد: نماز برای آن
است که ما با هم اختلاف نداشته باشیم تا دشمنان نتوانند
به مسلمانان ظلم کرده و منابع و امکانات ما را تاراج کنند.
مقصر این وضعیت در وهله اول، خود ما مسلمانان هستیم
که به‌جای چنگ زدن در ریسمان الهی، درگیر جزئیات
شده‌ایم.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه امروز همه ما از وحدت سخن
می‌گوییم؛ اما تحمل یکدیگر را نداریم، اجازه رشد به هم
نمی‌دهیم و یکدیگر را حذف می‌کنیم، گفت: وحدت
یعنی در عمل نشان دهیم که ما با هم به یک قبله و با
یک امام و با وحدت و انسجام نماز را اقامه می‌کنیم. اگر
توانستیم این هدف را محقق کنیم، مسلمان هستیم.

دکتر پزشکیان با اشاره به اینکه اگر ما با هم در عمل
وحدت داشته باشیم، هیچ قدرتی حریف ما نیست، افزود:
امیدوارم این جمع بتواند برای جوامع اسلامی، یک نسخه،
یک دستورالعمل و یک پیام بیاورد و به اختلاف و تفرقه
پایان بخشد. اختلاف و تفرقه لبه آتش است و امیدوارم،
خدا به ما کمک کند تا با رفع اختلافات، بتوانیم جوامع
اسلامی را به عزت برسانیم و همه کسانی را که به هر شکل
به سرزمین‌های اشغالی طمع می‌کنند، با قدرت اخراج
کنیم.

• کرامت انسانی و امنیت از جمله اهداف مشترک برای توسعه پایدار در منطقه

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریار دبیرکل مجمع
جهانی تقریب مذاهب اسلامی در مراسم افتتاحیه سی‌و
هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی خیرمقدم به
همه میهمانان و حضار در این کنفرانس بین‌المللی، عنوان
کرد:

هدف اصلی و بنیادین ما در کنفرانس‌های وحدت در
چهار دوره اخیر این بوده که جوامع اسلامی به سمت این
مفهوم قرآنی آرمانی حرکت کنند و آن را به منصف ظهور
برسانند تا مرزهای کشورهای اسلامی کمرنگ شود، پول
واحد اسلامی رواج یابد و مجلس واحدی که بتواند، قوانین
و مقررات مشترک و اجتماعی را به تصویب برساند، در این
اتحادیه فعال گردد.

در این برهه حساس تاریخی که جهان درگیر دو جنگ
مخاطره‌آمیز و خانمان‌سوز است، بر امور ذیل تأکید
می‌کنیم:

۱. قرآن کریم یگانه راهنمای وحیانی حفاظت‌شده برای
بشریت است. صلح و دوستی با مسلمانان و هم‌پیمانان
و مقاومت در برابر طاغوت و ظلم مستکبران از آموزه‌های
حیات‌بخش آن است. سه ارزش مشترک در جامعه
انسانی یعنی کرامت انسان، عدالت و امنیت، از جمله
اهداف مشترک اسلامی برای توسعه پایدار در منطقه است.
کرامت انسانی، عطیه‌ای الهی است که به‌طور یکسان
و بدون ملاحظه افکار و عقاید هر انسانی از آن جهت
که انسان است، از ناحیه خداوند به بشر اعطا گردیده
است. مجموعه‌ای از خصوصیات این کرامت انسانی که
اندیشه‌ورزی و خداجویی در رأس آنهاست، بشر را از بقیه
موجودات عالم متمایز می‌کند. همچنین حق زیستن و
حق دسترسی به آب و غذا و مسکن، از بدیهی‌ترین حقوقی
است که با اعطای کرامت به انسان متبلور گشته است.
۲. هر نوع تعرض به این حقوق مصداق بارز ظلم است و
عدالت، دستوری عقلی و الهی است برای اینکه بشر بتواند،
دولتی پایدار تأسیس کند که در آن حقوق تمامی انسان‌ها
به‌طور یکسان فارغ از وابستگی‌های قومی، مذهبی و دینی
محترم شمرده شده و زمینه‌ای برای تعاملات منصفانه
اجتماعی به دست دهد.

ادامه در صفحه بعد

ادامه از صفحه قبل

زیاده‌خواهان و مستکبران عالم، همواره با ابزارهای زر و زور و تزویر بر آن هستند که حقوق دیگران را به نفع خود مصادره کنند و برای دستیابی به منافع بیشتر از هیچ ظلمی دریغ ندارند؛ به طوری که اینک در غزه و سرزمین‌های اشغالی دستشان به خون بی‌گناهان، کودکان، زنان و سال‌خوردگان آلوده گشته و بازخوانی تاریخ تلخ گفته ملکوتیان؛ «انجعل فیها من یفسد فیها ویسفک الدماء» را به خاطر آورده است. توبیخ الهی شامل حال آنان گردید که همانند بنی‌اسرائیل علی‌رغم اینکه پیمان بسته بودند که خون بی‌گناهان را نریزند و کسی را از خانه‌اش بیرون نکنند؛ ولی نقض عهد کردند و «وإذ أخذنا ميثاقكم لا تسفكون دماءكم ولا تخرجون أنفسكم من دياركم ثم أفرتهم وأنتم تشهدون» ثم أنتم هؤلاء تقتلون أنفسكم وتخرجون فريقاً منكم من ديارهم تظاهرون عليهم بالإثم والعدوان وإن يأتوكم أسارى فتادوهم وهو محرم عليكم إخراجهم...

این وعده الهی در قرآن است که شما بنی‌اسرائیل علی‌رغم تعهد قبلی، دست‌تان را به خون بی‌گناهان آلوده کردید و بسیاری را از خانه و کاشانه خود آواره نمودید. خداوند به شما وعده داده که جزای این کار شما در دنیا خزی، خواری و رسوایی و در آخرت شدیدترین عذاب الهی است و بدانید که خداوند از کرده شما غافل نیست؛ «فما جزاء من يفعل ذلک موما إلا خزی فی الحیاة الدنیا ویوم القیامة یردونی الی أشد العذاب وما لله بغافل عما تعملون» ۱۸۵.

و ما امروز این وعده الهی یعنی این خذلان رژیم غاصب صهیونیستی را مشاهده می‌کنیم. در حوزه نظامی با شکستی بدون دستاورد، در حوزه سیاسی با اختلاف درونی، در حوزه اجتماعی با تظاهرات علیه جنگ در خیابان‌ها، در حوزه فرهنگی با از دست دادن وجهت جهانی و ترک گردشگران و در حوزه اقتصادی با بی‌اعتباری و توقف سرمایه‌گذاری خارجی به‌وضوح این ذلت، خسارت و خذلان نزد همه آشکار و مشاهده گردید.

۳. امنیت جهانی در گروی پیشگیری از زیاده‌خواهی و منفعت‌طلبی مستکبران عالم است. کشورهای اسلامی منطقه و همسایگان ما بدانند که اهداف توسعه پایدار، نیازمند امنیت جهانی و منطقه‌ای است و این امر بدون همکاری‌های اسلامی برای دستیابی به این ارزش مشترک امکان‌پذیر نیست. ما می‌توانیم با همکاری‌های منطقه‌ای از جنایات جنکی که در غزه واقع شد و

در کرانه باختری و فلسطین اشغالی و لبنان در حال وقوع است، پیشگیری کنیم و توقف این جنایات را در میدان عمل رقم بزنیم. تأمین امنیت منطقه در گروی وحدت عملی کشورهای اسلامی در مقابله با رژیم غاصب و در تأمین امنیت برای مردم فلسطین است. ایجاد تمدن نوین اسلامی در گروی تأمین امنیت منطقه با استفاده از عقلانیت حاکمان کشورهای غرب آسیاست.

همچنین جنگ روسیه و اوکراین رانه تقابل اروپا با روسیه بلکه تقابل ناتو به‌سرکردگی آمریکا با روسیه می‌دانیم و به اتحادیه اروپا توصیه می‌کنیم که منافع خود را به منافع آمریکا گره نزند و بازخوانی منافع مشترک با روسیه را در دستور کار قرار دهد. استکبار جهانی به‌سرکردگی آمریکا و انگلیس، تمایلی به تقویت اتحادیه اروپا ندارد و منافع خود را در فروپاشی اتحادیه اروپا و سقوط ارزش یورو در این منطقه می‌داند. اروپا باید با هوشیاری از این دام خطرناک جهانی به در رود.

۴. مایه امید است که جهان اسلام رو به صلح عادلانه نهاده و تلاش می‌کند، گفتمان ستیزه‌جویی را از منطقه حذف کند. ما از توقف جنگ‌های بی‌حاصل در یمن و سوریه استقبال کردیم و از بازگشایی سفارت کشورهای عربی در سوریه اظهار خشنودی می‌کنیم. گفت‌وگو را یگانه راه برای دستیابی به صلحی پایدار در منطقه می‌دانیم و از اینکه کشورهای پیشناز اسلامی همچون پادشاهی سعودی و ترکیه، ایجاد بل‌هایی بین مذاهب اسلامی را در مکه و استانبول در دستور کار خود قرار دادند و ارزش‌های مشترک را به‌دور از تکثیر و افراطی‌گری دنبال می‌کنند، استقبال می‌کنیم و این دو دولت کریم را به توسعه بیش از پیش روابط اقتصادی و فرهنگی با جمهوری اسلامی ایران دعوت می‌کنیم و از اینکه فراملی‌گرایی را محوریت افراطی‌گری قومی و مذهبی را به حاشیه می‌رانند، تشکر می‌کنیم. این حرکت می‌تواند الگویی برای دیگر کشورهای واکرای منطقه شده و این تنبیه را ایجاد کند که هرگز دولت‌های بیگانه نمی‌توانند، تأمین‌کننده صلح پایدار در منطقه باشند.

این حرکت دوجانبه به سوی یکدیگر، نویدبخش صلحی پایدار و همکاری بادوام در منطقه است. امیدواریم همکاری کشورهای گسترش یابد و به هم‌افزایی در حوزه دانش و فناوری، امنیت منطقه‌ای، قدرت سیاسی و مبادلات سودمند اقتصادی و فرهنگی منجر گردد و هم‌گرایی رسانه‌ای جای واگرایی تبلیغاتی مذهبی را بگیرد و زمینه مساعدی برای تأسیس اتحادیه کشورهای اسلامی به دست دهد.

۵. تأسیس امارت اسلامی افغانستان، فرصتی تکرارناپذیر برای خدمتی عادلانه و صادفانه به همه اقوام و مذاهب مختلف برای طالبان به دست داده است. امیدواریم امارت اسلامی افغانستان، با رعایت حقوق همه شهروندان و ایجاد فرصت‌های برابر برای آنها، اتهام قومیت‌گرایی و تبعیض را از خود بردارد. تعصبات قومی و زبانی، جز بازگشت خسارات سابق و درگیری و نزاع ملی، پیامد دیگری در بر نخواهد داشت. در کنار آن، مجمع جهانی تقرب مذاهب اسلامی، آمادگی خود را برای ایفای نقش سازنده برای دستیابی امارت اسلامی افغانستان به همه‌جانبه‌گرایی اعلام می‌کند.

۶. مدارس اسلامی و مؤسسات آموزشی و تعلیمی در سراسر جهان اسلام به‌خصوص در کشور پاکستان را دعوت می‌کنیم که تعلیمات افراطی‌گری و تکفیرگرایی را از درون خود بزدایند و اینکه که کشورهای اسلامی بیش از پیش به یکدیگر نزدیک شده‌اند، طلابی تربیت کنند که نوک تیز پیکان و قلم خود را متوجه مستکبران عالم و طواغیت زمان بگیرند. و از ایجاد تفرقه و تنازع درون جهان اسلام که دامی از سوی دشمنان جهان اسلام است، پرهیزکرده و محبت و رحمت را در بین مسلمانان ترویج دهند. وعده الهی به مغفرت و اجر عظیم در گروی دوستی با مسلمانان از همه اقوام و ملل و مذاهب اسلامی است.

• اختلافات سیاسی و مذهبی مسلمانان عامل ادامه جنایات رژیم صهیونیستی

مولوی اسحاق مدنی، رئیس شورای عالی مجمع جهانی تقرب مذاهب اسلامی نیز در این مراسم با اشاره به اینکه جنایات صهیونیست‌ها در اثر دو اختلاف اساسی میان مسلمانان روز به روز بیشتر می‌شود، خاطرنشان کرد: صهیونیست‌ها در اثر اختلافات سیاسی و مذهبی مسلمانان، بر جنایات خود می‌افزایند؛ لذا تا زمانی که مسلمانان این اختلافات سیاسی و مذهبی را به‌صورت کامل به وحدت تبدیل نکنند، رژیم صهیونیستی به ظم و تجاوز خود ادامه می‌دهد.

وی با ابراز تعجب از اینکه صهیونیست‌ها نسبت به مسیحیت نیز جنایات بسیاری مرتکب می‌شوند، اظهار کرد: حاکمان کشورهای اروپایی بدانند که این یهودیان بودند که به حضرت مریم علیها السلام بدترین تهمت‌ها را زده و حضرت عیسی علیه السلام را بسیار آزار و اذیت کردند. اروپایی‌ها ببینند که صهیونیست‌ها چه ظلم‌هایی را در کشورهای اروپایی مرتکب شده‌اند؛ اما مسلمانان که چندین قرن است در فلسطین حضور دارند، هم به مسیحیت و هم به یهودیت احترام می‌گذارند. جای تعجب است که همچنان مسیحیان با تمام وجود، از صهیونیست‌ها حمایت می‌کنند.

مولوی اسحاق مدنی تصریح کرد: حاکمان اروپایی بدانند که اگر صهیونیست‌ها جایگاهی پیدا کنند، با مسیحیان نیز همان کاری را انجام خواهند داد که امروز با مسلمانان انجام می‌دهند.

رئیس شورای عالی مجمع جهانی تقرب مذاهب

اسلامی در ادامه خاطرنشان کرد: امت اسلامی اگرچه ممکن است با یکدیگر اختلاف داشته باشند؛ اما حاکمان کشورهای اسلامی بدانند که صهیونیست‌ها نه‌تنها دشمن فلسطین هستند؛ بلکه از‌هایی هستند که اگر قدرت بگیرند حد و مرزی نمی‌شناسند. لذا مسلمانان نباید اجازه دهند، ملت فلسطین بیش از این تحت ظلم رژیم صهیونیستی قرار داشته باشند.

وی در پایان با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم‌رهبری، همواره از ملت فلسطین حمایت کرده‌اند، تصریح کرد: جهانیان بدانند که تنها دولت و ملتی که به‌طور کامل از مردم فلسطین حمایت می‌کند، جمهوری اسلامی ایران و رهبر معظم انقلاب و مردم ایران هستند.

• هم‌افزایی سیاسی و اقتصادی موجب پیشرفت امت اسلامی

شیخ علی الخطیب، عضو شورای مرکزی حزب‌الله لبنان نیز در این همایش، وحدت را موجب عزت اسلام و مسلمانان عنوان نمود و با اشاره به تلاش‌های ارزنده جمهوری اسلامی ایران در راستای وحدت اسلامی از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی علیه السلام و پس از ایشان امام خامنه‌ای، تصریح کرد: باید پذیریم اصل هم‌افزایی سیاسی و اقتصادی موجب پیشرفت امت اسلامی خواهد شد.

• کشتار مردم غزه نشأت گرفته از اختلاف میان مسلمانان

همچنین شیخ شمس‌الدین شرف‌الدین، مفتی یمن هم در این همایش، برگزاری کنفرانس وحدت را یکی از مهم‌ترین اقدامات در راستای ایجاد وحدت خواند و

«تحقق اهداف مشترک» مهم‌ترین پیام بیانیه پایانی کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی

۶. علمای شرکت‌کننده در کنفرانس، خواهان قطع کامل روابط سیاسی - اقتصادی دولت‌های اسلامی با رژیم صهیونیستی، همچون تحریم سوخت، می‌باشند و از علمای جهان اسلام می‌خواهند که مسلمانان و آزادگان ازکادگان رژیم صهیونیستی تشویق و ارسال امکانات مادی، غذایی و نظامی به مردم مظلوم غزه را وظیفه انسانی و شرعی خود بدانند.

۷. امید است که جهان اسلام رو به صلح عادلانه نهاده، تلاش نماید گفتمان ستیزه‌جویی را از منطقه ریشه کن سازد. اندیشه ورزان جهان اسلام از توقف جنگ‌های بی‌حاصل در یمن و سوریه استقبال و از بازگشایی سفارت کشورهای عربی در سوریه اظهار خشنودی نموده، گفتگو را یگانه راه برای دستیابی به صلحی پایدار در منطقه می‌شمرد. امیدواریم همکاری کشورهای اسلامی بیش از پیش گسترش یابد و به هم‌افزایی در حوزه دانش و فناوری، امنیت منطقه‌ای، قدرت سیاسی و مبادلات سودمند اقتصادی و فرهنگی بین مسلمانان از همه اقوام و ملل و مذاهب اسلامی است.

۸. علمای جهان اسلام، از نهادهای اسلامی و مراکز آموزشی در سراسر جهان اسلام دعوت می‌کند که تعلیمات افراطی‌گری و تکفیرگرایی را از درون خود بزدایند و اینکه که کشورهای اسلامی بیش از پیش به یکدیگر نزدیک شده‌اند، جوانانی تربیت کنند که نوک تیز پیکان و قلم خود را متوجه مستکبران عالم و طواغیت زمان بگیرند و از ایجاد تفرقه و تنازع درون جهان اسلام که دامی از سوی دشمنان جهان اسلام است، پرهیز کنند و محبت و رحمت را در بین مسلمانان ترویج کنند وعده الهی به مغفرت و اجر عظیم در گروی دوستی با مسلمانان از همه اقوام و ملل و مذاهب اسلامی است.

۹. علمای شرکت‌کننده در کنفرانس، شهید اسماعیل هنیه که جمعیت میلیونی در ایران بر پیکر او با امامت امام خامنه‌ای - مد ظله العالی - نماز خوانند را شهید وحدت امت اسلامی می‌داند و بر ضرورت تقویت این وحدت تأکید دارد.

در پایان شرکت‌کنندگان در سی‌وهشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی مراتب تقدیر و تشکر صمیمانه خود را از امام خامنه‌ای دام ظلّه العالی به خاطر استقبال گرم از مهمانان کنفرانس و سخنان و رهنمودهای ناب و عمیق ایشان ابراز داشتند و از تلاش‌های رئیس‌جمهور فقید ایران حضرت آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی و وزیر خارجه فقید دکتر حسین امیرعبداللّه‌یان برای تحقق وحدت کلمه در بین مسلمانان و تقویت جبهه مقاومت قدرتی کردند.

اعطا گردیده است. هر نوع تعرض به این حقوق مصداق بارز ظلم است. «عدالت»، دستوری عقلی و الهی است برای این که بشر بتواند حکومتی پایدار تأسیس کند که در آن حقوق تمامی انسان‌ها به طور عادلانه فارق از وابستگی‌های قومی، مذهبی و دینی محترم شمرده شده، زمینه‌ای برای تعاملات منصفانه اجتماعی بدست دهد.

علمای شرکت‌کننده در کنفرانس، مسئلهٔ قدس شریف را از مهم‌ترین ارزش‌های مشترک جهان اسلام و یکی از موضوعات وحدت‌بخش جهان اسلام می‌دانند. حمایت و دفاع از مردم مظلوم فلسطین براساس اصول و قواعد مسلم دینی از واجبات شرعی و اخلاقی است و سکوت در مقابل جنایتهای ضد بشری رژیم صهیونیستی با همهٔ ارزش‌های اسلامی و انسانی را در تضاد می‌دانند.

۳. علمای جهان اسلام عملیات طوفان الأقصى و مقاومت مجاهدان فلسطینی را پاسخی قاطع، بدیهی و مشروع در برابر اشغالگری و سیاست‌های نژادپرستانه و تجاوزگرانه رژیم صهیونیستی می‌دانند، چراکه این عملیات تاریخ‌ساز، نماد شکستن بغض نهفتهٔ ملت فلسطین و پاسخ به هفتاد سال جنایات رژیم صهیونیستی و سکوت جهانی در قبال آن است. از این رو، حرکت خودجوش جبههٔ مقاومت در لبنان و یمن و عراق و دیگر کشورهای اسلامی در حمایت از مردم مظلوم فلسطین در راستای حمایت از دستورات قرآن و سنت نبوی در حمایت از مظلوم بوده و نیازمند پشتیبانی همه‌جانبهٔ جهان اسلام است.

۴. اندیشمندان مسلمان، مقابله و دفاع کشورهای اسلامی از حریم خود در برابر تجاوزات و ماجراجویی‌های رژیم غاصب صهیونیستی را حق قانونی آنها دانسته؛ عملیات وعدهٔ صادق که توسط جمهوری اسلامی ایران انجام گرفته را پاسخی قاطع و مشروع در مقابل تجاوز رژیم صهیونیستی به کنسولگری ایران در سوریه می‌داند.

۵. علمای شرکت‌کننده در کنفرانس بر این نکته تأکید می‌کنند که تنها راه توقف جنایات‌های رژیم غاصب صهیونیستی اتحاد جهان اسلام و اقدامات عملی و یکپارچه در مقابل این رژیم جنایتکار است. هم‌پیمایی با رژیم غاصب صهیونیستی هرگز برای جهان اسلام سودی نخواهد داشت، زیرا این رژیم به هیچ‌عهد و پیمانی پایبند نیست و در همه حال ویرانی، تهور و نزاع در جهان اسلام را دنبال می‌کند و اینک این رژیم در ضعیف‌ترین زمان خود قرار گرفته است. به حول و قوه الهی و با هم‌مدلی ملت‌ها و دولت‌های اسلامی پیروزی بزرگ نزدیک است.

سی و هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، ۳۱ شهریور با انتشار بیانیه پایانی به کار خود پایان داد که در متن آن آمده است:

این کنفرانس در شرایطی برگزار می‌گردد که جهان اسلام آکنده از غم و اندوه به‌خاطر جنایات‌های وحشیانه رژیم غاصب صهیونیستی است. تروهای گسترده و رهبران و فرماندهان مقاومت و قتل‌عام بی‌رحمانه مردم مظلوم فلسطین از یک‌سو و حمایت قاطع کشورهای غربی از جنایات این رژیم، همکاری کشورها و امت اسلامی را برای تحقق ارزش‌ها و اهداف مشترک، بیشتر از هر زمان دیگری ضروری می‌نماید.

رژیم غاصب صهیونیستی به‌پشتوانه استکبار جهانی به‌سرکردگی آمریکا و کشورهای غربی دو برنامه اساسی را دنبال می‌کند:

اول، اشغال همه اراضی فلسطین با کشتار مردم بی‌گناه از کودکان و زنان و کهن سالان و همچنین محاصره و ممانعت از ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه، قطع آب و برق و نیازهای اولیه و آواره کردن حدود ۲ میلیون غیرنظامی.

دوم، مشروعیت‌سازی برای هویت جعلی خود با عادی‌سازی روابط با کشورهای اسلامی.

امید است کشورهای اسلامی با همکاری و همیاری بتوانند، مانع تحقق اهداف شوم دشمنان اسلام باشند.

ضمن بزرگداشت زادروز میلاد پیامبر گرامی اسلام $\text{صلی الله علیه و آله}$ ، در سی و هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، ۲۵ شخصیت برجسته جهان اسلام به‌صورت حضوری و ۲۳۴ شخصیت به‌صورت ویدئویی سخنرانی کرده، بیش از ۳۰ مقاله علمی مرتبط با مسئله فلسطین و همکاری‌های اسلامی برای دست‌یابی به ارزش‌های مشترک، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در جلسه اختتامیه طی بیانیه‌ای بر نکات ذیل تأکید گردید:

۱. قرآن کریم یگانه راهنمای وحیانی حفاظت‌شده برای بشریت است. صلح و دوستی با مسلمانان و هم‌پیمانان؛ و مقاومت در برابر طاغوت و ظلم مستکبران از آموزه‌های حیات‌بخش آن است. سه ارزش مشترک در جامعه انسانی یعنی کرامت انسان، عدالت و امنیت از جمله اهداف مشترک اسلامی برای همکاری‌های جماعی در منطقه است. کرامت انسانی، عطیه‌ای الهی است که به طور یکسان و بدون ملاحظه افکار و عقائد هر انسانی از آن جهت که انسان است از ناحیه خداوند به بشر

تصویری از حضور حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌فال در عملیات بیت‌المقدس

روحانیت در هشت سال دفاع مقدس چه نقشی داشت؟

روایت سختی‌ها و شیرینی‌های روزهای غرور و افتخار

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین احمد فرخ‌فال قائم‌مقام مدیر حوزه‌های علمیه کشور،

۳۱ شهریورماه آغاز هفته دفاع مقدس و یادآور هشت سال مجاهدت رزمندگان اسلام است. در آن دوران روحانیت نیز، به‌عنوان پرچمداران انقلاب اسلامی نقش فراوانی در تشویق مردم برای حضور در جبهه‌ها داشتند. بسیاری از طلاب نیز، ججره‌های خود را رها کردند و برای دفاع از اسلام و وطن و تقویت و استمرار فضای معنوی در بین رزمندگان راهی جبهه‌های جنگ شدند.

به‌مناسبت هفته دفاع مقدس، خبرگزاری حوزه، پای صحبت‌های حجت‌الاسلام والمسلمین احمد فرخ‌فال قائم‌مقام مدیر حوزه‌های علمیه کشور که در دوران دفاع مقدس به‌عنوان طلبه و بسیجی حضور داشته است، نشسته تا از خاطرات سال‌های غرور و افتخار به ما بگوید. این گفت‌وگو تقدیمی خوانندگان فرهیخته‌اق افق حوزه می‌شود.

شروع می‌شود.

بعد از شنیدن این خبر بسیار خوشحال شدم و خواستم که اسلحه بگیرم تا همراه گردان بروم. آن شب با لباس نظامی و عمامه، همراه با گردان پیاده حضرت موسی‌بن جعفر علیه‌السلام از تیب امام حسین علیه‌السلام راهی منطقه شدم.

خاطراتی از جبهه

در خط شیر برای صرف جای هیچ امکاناتی نبود. قوطی‌های کنسرو لوبیا را نگه می‌داشتیم و در آن آب می‌ریختم و خرخ‌های خمپاره‌ها را (نواهای واشری انفجاری) را که متناسب با نیاز کم یا زیاد می‌کردند، نکه‌ت‌که می‌کردیم و در گردوال می‌گذاشتیم و آتش می‌زدیم و آب درون قوطی کنسرو را با آن جوش می‌آوردیم و جای دم می‌کردیم.

شیرین‌ترین لحظات

عملیات بیت‌المقدس در سه مرحله انجام شد و یک ماه به‌طول انجامید. این عملیات در اردیبهشت شروع شد و رزمندگان سوم خرداد به خرمشهر رسیدند. وقتی رزمندگان به مسجد جامع خرمشهر رسیدند، تعداد زیادی از دوستان-شان شهید شده بودند؛ اما شور و حال مسجد جامع خرمشهر به‌گونه‌ای بود که انگار هیچ اتفاقی نیفتاده است و همه مشغول شستن مسجد شدند و اولین نماز جماعت را در مسجد برگزار کردند و این لحظات، شیرین‌ترین لحظات عمر من در طول دفاع مقدس بود.

لحظات سخت

در عملیات فاو وقتی به منطقه رسیدم، تقریباً عملیات تمام شده بود؛ اما منطقه یکپارچه شیمیایی شده بود؛ به‌طوری که می‌گفتند: حتی خرمایی که از نخل به روی زمین افتاده است، هم هرگز استفاده نکنید. در عملیات فاو شرایط سخت و سنگینی وجود داشت؛ زیرا از طرفی عملیات بسیار سنگین بود و از سوی دیگر، حفظ این منطقه برای رزمندگان بسیار مهم بود.

استقرار در جزایر مجنون بسیار سخت بود. در این عملیات رزمندگان باید در هور و آب، خاکریز ایجاد می‌کردند. این عملیات شب جمعه بود و اواخر حفظ این خطوط بسیار سنگین و سخت بود. اواخر جنگ یعنی سال ۱۳۶۷ بود که آمریکا و غرب به‌ویژه اروپایی‌ها، صدام را کامل تجهیز کرده بودند تا رژیم بعث این جزایر را بگیرد و رزمندگان ما جان‌فشانی‌های فراوانی کردند که این منطقه حفظ شود. حتی گردان عاشورا تحت هیچ شرایطی حاضر به عقب‌نشینی نشد و تا آخرین نفراتش به شهادت رسیدند و بسیاری از رزمندگان در آن منطقه غرق

شدند.

بعثی‌ها وقتی متوجه شدند که نمی‌توانند جزایر را بگیرند، از گاز خردل استفاده کرد و من برای دومین‌بار در آنجا مجروح شدم.

حملات این منطقه بسیار سنگین بود؛ به‌طوری که هواپیماهای عراقی شکار فردی می‌کردند؛ یعنی ماشین‌های فرماندهان نظامی و گردان ما را دنبال می‌کردند و گردان‌ها را با موشک می‌زدند و در آخرین مرحله یکپارچه جزایر مجنون را با گاز خردل شیمیایی کردند. بسیاری از رزمندگان آنجا به شهادت رسیدند و بسیاری هم، هنوز مبتلا هستند. گاز خردل به‌گونه‌ای بود که برخی در همان‌جا حالت خفگی پیدا می‌کردند و به شهادت می‌رسیدند. برخی را هم که سریع به بیمارستان می‌رساندند، در بیمارستان اهواز شست‌وشو داده می‌شدند؛ اما آثار آن گاهی تا ده‌ها سال باقی می‌ماند و برخی از این افراد، به‌ویژه کسانی که با گاز خردل شیمیایی شدند، بارها تا مرز شهادت می‌روند و بروی‌گردیم.

ه روحانیون در جبهه‌ها چه فعالیت‌هایی داشتند؟

● در دوران دفاع مقدس، روحانیت هم کار تبلیغ و هم کار رزمی انجام می‌داد و فعالیت ما رزمی – تبلیغی بود. به تصاویر روحانیون در جبهه که دقت کنید، برخی روحانیون لباس روحانیت بر تن دارند که این گروه وظیفه تبلیغی داشتند و عده‌ای نیز، با عمامه و لباس نظامی و سلاح رزم بودند که وظیفه این گروه رزمی– تبلیغی بود که ما جزء این گروه بودیم.

ما در کنار نیروهای پیاده در عملیات شرکت می‌کردیم و در جایی که نیاز بود، کار تبلیغی نیز انجام می‌دادیم.

روایت شهادت شهید روبزه

گاهی در بین جنگیدن در جایی که لازم بود، شروع به روحیه دادن به رزمندگان می‌کردیم؛ مثلاً در عملیات بیت‌المقدس به نزدیکی یک ساختمان بزرگ رسیدیم که محل اجتماع فرماندهان یعنی بود. رزمندگان بالگردی را که در بالای این ساختمان پرواز می‌کرد، از داخل خرمشهر زدن و باعث شد، بالگرد آتش بگیرد. آتش گرفتن بالگرد، باعث شد که سربازان یعنی مأموس شوند؛ چون تا آن لحظه می‌جنگیدند و فرماندهان‌شان فرماندهی می‌کردند.

شهید روبزه که مدیر ارشاد اسلامی اصفهان بود، به من گفت که همه چیز از این ساختمان هدایت می‌شود و بسیاری از نیروهای‌شان از آنجا تیراندازی می‌کنند. گفتم که چه کاری باید انجام بدهیم؟

ایشان بلندگوی مأمین تبلیغاتی را گرفت و نزدیک ساختمان رفت تا من به عربی بگویم که تسلیم شوند که در آن لحظه ما را به رگبار بستند و شهید روبزه در کنار من به شهادت رسید.

در عملیات بیت‌المقدس ما حمله کرده بودیم؛ به‌همین خاطر پناهگاهی نداشتیم و وضعیت روحی خیلی سنگینی حاکم شده بود. یادم هست در مرحله اول عملیات بیت‌المقدس وقتی رسیدیم، فقط ۶۰ نفر مانده بودیم. خط را از عراق گرفته بودیم؛ اما سیصد نفر از نیروهای‌مان شهید و مجروح شده بودند. همین امر سبب شده بود که روحیه افراد حتی فرمانده نیز ضعیف شود. در این شرایط به کنار فرمانده فتم و گفتم؛ ما خط را گرفته‌ایم و این مهم است و الان باید درخواست نیرو کنیم تا بتوانیم، خط را حفظ کنیم. این سخنان باعث شد که فرمانده دوباره روحیه‌اش را به دست بیاورد.

این اقدامات در صورتی ممکن بود که فرد رزمی تبلیغی باشد؛ زیرا اگر رزمی نبود، نمی‌توانست در کنار افراد در عملیات‌ها حضور پیدا کند.

طلبه‌ها در نقش‌های خیلی بهتر از من حضور داشتند؛ برای مثال شهید مصطفی رضانی در حد فرماندهی تیپ و لشکر کار می‌کرد. روحانیت در دوران دفاع مقدس بسیار سرفراز است؛ زیرا هم به‌عنوان تبلیغی و هم، رزمی تبلیغی در طول تاریخ دفاع مقدس ایفای نقش کرده است.

همراهی همه جانبه حوزه علمیه در دفاع مقدس

روحانیت از مراجع عظام تا طلبه‌ها خودشان خود را به‌عنوان حافظ و امانت‌دار انقلاب از سوی شهدا می‌دانستند. روحانیت هیچ‌گاه دفاع مقدس، رزمندگان و فرماندهان راتنها نگذاشت.

برخی مواقع جلاستی با حضور فرماندهان زده اول جنگ اعم از ارتش و سپاه برگزار می‌شد و فرماندهان به طلاب می‌گفتند که دچار بحران جدی شده‌ام و می‌خواهم، به حضرت زهره علیها‌السلام توسل پیدا کنم؛ به‌همین خاطر روضه‌ای برای‌مان بخوایند.

اینها نشان می‌دهد که مراجع و بزرگان و روحانیون به چه اندازه برای فرماندهان و رزمندگان قوت قلب بودند. در همه گردان‌ها، وقتی یکی طلبه با عمامه در کنار رزمندگان حضور داشت، همه آرام می‌شدند.

نقش روحانیت در دفاع مقدس نقش بسیار مؤثر بود. رهبری جمهوری اسلامی یک مرجع تقلید بود و وقتی اعلام می‌کرد، به نیرو نیاز داریم، خانواده‌ها فرزندان‌شان را به جبهه‌ها اعزام می‌کردند.

روحانیت هم در پشتیبانی از امام علیه‌السلام در سال ۱۳۴۲ و هم در پیدایش انقلاب و هدایت جامعه به سمتی که امام راحل علیه‌السلام می‌خواستند، نقش مهمی داشت؛ زیرا امام در تبعید بودند و روحانیت از طرف امام خمینی علیه‌السلام مردم را با مسیر امام آشنا می‌کرد.

نوزادانی که در سال ۱۳۴۲ در قنداق بودند، به مبارزین و مدافعان انقلاب تبدیل شدند و این روحانیت بود که این افراد را از شیرخوارگی تا نوجوانی آموزش داد.

روحانیت سهم بسزایی در هدایت جامعه داشته و دارد و به‌لطف حق‌تعالی همین روحانیت با رهبری خردمند و بصیر حضرت امام خمانه‌ای، عَلم این انقلاب را به امام زمان علیه‌السلام می‌دهد.

در آیین آغاز سال تحصیلی

حوزه‌های علمیه خوارهان و جامعه‌الزهره علیه‌السلام عنوان شد

حوزه علمیه نوین خوارهان حاصل قم متأخر است

آیین مشترک آغاز سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ حوزه‌های علمیه خوارهان و جامعه‌الزهره علیه‌السلام با سخنرانی آیت‌الله اعرافی رئیس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خوارهان، حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل مدیر حوزه‌های علمیه خوارهان و خانم برقعی مدیر جامعه‌الزهره علیه‌السلام، ۲۷ شهریور در سالن آیت‌الله شرعی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خوارهان برگزار شد.

آیت‌الله اعرافی در این مراسم با تیریک ایام میلاد پیامبر اعظم صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام و گرامی‌داشت هفته وحدت و هفته دفاع مقدس، گفت: امیرالمؤمنین علیه‌السلام در خطبه ۷۲ نهج‌البلاغه بعد از حمد و ثنای خداوند، حدود ۲۰ ویژگی را برای نبی مکرم اسلام صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام بیان فرموده‌اند. مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با تأکید بر تأسی طلاب علوم دینی به حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام، افزود: تمام رحمت الهی در سیمای پیامبر اعظم صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام نمایان است؛ اما آن‌جا هم که لازم بود، برخورد شجاعانه داشتند. حضرت راه راه جویندگان حق و حقیقت نشان دادند و همگان باید این مسیر را بپیمایند.

آیت‌الله اعرافی در ادامه خطاب به اساتید و طلاب، اظهار کرد: آن‌گاه که وارد حوزه شدیم، دست بیعت به رسول‌خدا صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام سپردیم و عهد کرده‌ام که معارف و راه حضرت را ببینیم و نشر دهیم و این، میثاق ما با نبی مکرم اسلام صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام است.

وی با اشاره به تاریخ حوزه‌های علمیه خوارهان، بیان کرد: حوزه علمیه خورهان درخت تنومندی است که ریشه در تاریخ اسلام دارد و از زمان حضرت خدیجه و حضرت فاطمه زهرا علیه‌السلام پایه‌گذاری شده است و حاصل آن، تربیت بانوان عالمه و تأثیرگذار در تاریخ است.

امام جمعه قم، عنوان کرد: پایه‌ریزی نوین حوزه علمیه خوارهان به‌شکل نهادی، ساختاری، شبکه‌ای و منظومه‌ای حاصل قم متأخر و از برکات و دستاوردهای انقلاب اسلامی با رهبری امامین انقلاب است. این نهاد تناور و اثرگذار و برآمده از فکر اصیل اسلامی و اندیشه امام خمینی علیه‌السلام و انقلاب اسلامی است.

رئیس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خوارهان، بر این نکته هم تأکید کرد که بحمدالله شاهد تحولات و دستاوردهای بزرگی در حوزه‌های علمیه خوارهان و جامعه‌الزهره علیه‌السلام در عرصه‌های علمی، آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و… هستیم.

آیت‌الله اعرافی، با اشاره به رسالت‌های بانوان طلبه، تصریح کرد: یکی از مهمترین رسالت‌های بانوان طلبه و اساتید، تقویت بن‌مایه‌های تاریخی، علمی، معنوی، فرهنگی، اجتماعی و… در حوزه‌های علمیه خوارهان است.

وی به موضوع هویت حوزوی هم اشاره کرد و گفت: هویت حوزوی، یک هویت اصیل و تاریخی است که به آن افتخار می‌کنیم و باید از این هویت اصیل صیانت کنیم.

● حوزه‌های علمیه خوارهان سنگربانان خط مقدم تربیت

حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل مدیرحوزه‌های علمیه خوارهان نیز در این مراسم، عنوان کرد: حوزه‌های علمیه و تعلیم و تربیت تعطیلی ندارد؛ اما دوره‌ای برای استراحت و بازیابی انرژی قرار داده می‌شود.

وی ادامه داد: امیدواریم بتوانیم، در محقق کردن میراثی که از نبی مکرم اسلام صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌علیهم‌السلام، امام صادق و اهل بیت علیه‌السلام به ما رسیده است، در تعلیم و تربیت و تبلیغ استفاده کنیم.

مدیرحوزه‌های علمیه خوارهان اضافه کرد: تربیت در عصر حاضر، چالش بشر است و باید در این عصر، لباس جدیدی بر تن شود. محتوا همان محتوای گذشته است؛ اما باید به‌شیوه‌های جدید ارائه شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل اضافه کرد: حوزه‌های علمیه خوارهان، از جمله سنگربانان خط خط مقدم تربیت هستند که باید با مقتضیات روزآشنا باشند.

مدیرحوزه‌های علمیه خوارهان کشور بیان کرد: در دنیای امروز تغییرات سریع رخ می‌دهد؛ اگر بخواهیم از این تغییرات فاصله بگیریم، باختمیم؛ زیرا عهده‌دار تعلیم و تربیت هستیم.

وی با اشاره به اقدامات و تحولات صورت‌گرفته بیان کرد: در عرصه تبلیغ، مرزها دنوردیده شده است؛ در گذشته، تبلیغ به‌صورت سنتی و در داخل ایران بود؛ اما امروز وضعیت تغییر کرده است. سفر اربعین فرصت خوبی در این زمینه بود و طلاب توانستند حضور داشته باشند.

● زی‌طلبگی بزرگترین افتخار است

سیده‌زهره برقعی مدیر جامعه‌الزهره علیه‌السلام هم در این مراسم، خطاب به اساتید حوزه گفت: داشتن نیت خیر، توکل بر خدا، طلب اخلاص از خداوند در مسیر آموزش، تسلط و شناخت نسبت به موضوع تدریس، داشتن اعتماد به نفس و باور درونی به مباحث مورد تدریس، ارائه نتایج به‌صورت کارگامی و گفت‌وگومحور، استفاده از روش‌های تعاملی جذاب، ارائه متناسب با فضای تخصصی و عمومی، استفاده از روش‌های نوین و… از حسن‌ها و قابلیت‌های معلمی است. همه شما دارای این ویژگی‌ها هستید و به‌فضل خدا برای تقویت آن تلاش بیشتری می‌کنید.

مدیر جامعه‌الزهره علیه‌السلام خطاب به طلاب، گفت: مراقب زی‌طلبی و زندگی ساده طلبگی باشید! ساده‌زیستن، بزرگترین افتخار است. وی با تأکید بر رعایت تقوا گفت: انتخاب‌های خداوند برای ما بدون دلیل نیست. بدانید در کنار علوم‌ی که می‌خوانید، علوم‌ی دیگر هم وجود دارد که خداوند باید رزق آن را به‌صورت خاص بدهد. بدون این رزق، نوشتن برخی کتب امکان‌پذیر نبود. با تقوای الهی، رزق کسب این علم را از خداوند طلب کنید.

گزارش: رحیم کریمی

نقش حوزه‌های علمیه خواهران در اعتلای جامعه

آیت‌الله دری نجف‌آبادی گفت: حوزه‌های علمیه، میراثی از علمای گذشته هستند و نقش مهمی در تعالی فرهنگی و دینی جامعه دارند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اراک، آیت‌الله دری نجف‌آبادی نماینده ولی‌فقیه در استان مرکزی، در دیدار با اعضای هیأت امنای مدارس علمیه خواهران شهر اراک، اظهار کرد: حوزه‌های علمیه، میراثی از علمای گذشته هستند و نقش مهمی در تعالی فرهنگی و دینی جامعه دارند.

وی تصریح کرد: حوزه‌های علمیه، آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها به جهت تقویت باورهای دینی، سهم بسزایی دارند و در برنامه‌ریزی‌هایی که صورت می‌گیرد، هرکدام از این جایگاه‌ها، جایگاه‌های بزرگ و ارزشمندی هستند که هرچقدر تقویت شوند و دقیق‌تر کار کنند، می‌توانند در جهت اصلاح جامعه، کاهش آسیب‌های اجتماعی و اعتلای جامعه گام بردارند.

آیت‌الله دری نجف‌آبادی افزود: با توجه به تهدیدات اجتماعی، حوزه‌های علمیه خواهران، می‌توانند با تحقیق و گسترش فرهنگ دینی و اسلامی، راهکارهای مناسبی برای پاسخگویی به این آسیب‌های اجتماعی ارائه کنند.

آیت‌الله دری نجف‌آبادی در استان مرکزی در پایان گفت: خواهران طلبه باید در عرصه فضای مجازی، هنر و رسانه نیز، توانمند باشند و در این زمینه، به‌منظور اثرگذاری بیشتر در جامعه، با ایجاد بسترهای مناسب در پیام‌رسان‌های داخلی، رابطه بین حوزه و جامعه بیشتر شود.

مدیر حوزه علمیه خراسان

نمایشگاه کتاب فرصتی برای ارزیابی خلأهای علمی است

مدیر حوزه علمیه خراسان بیان کرد: نمایشگاه کتب حوزوی و معارف اسلامی، با ارائه خدمات خود، فرصتی را برای ارزیابی خلأهای موجود در حوزه‌های پژوهشی و علمی فراهم می‌کند

به گزارش خبرگزاری حوزه در مشهد، حجت‌الاسلام والمسلمین علی خیاط، ۲۶شهریور در افتتاحیه نهمین نمایشگاه تخصصی کتب حوزوی و معارف اسلامی که با حضور جمعی از علما و اساتید این حوزه در مجتمع حوزوی آیت‌الله شاهرودی رحمته‌الله علیه مشهد برگزار شد، گفت: نمایشگاه کتاب یک فرصت خدمت‌رسانی است که با ارائه خدمات خود، فرصتی را برای ارزیابی خلأهای موجود در حوزه‌های پژوهشی و علمی فراهم می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین خیاط اضافه کرد: با توجه به نیازهایی که مطرح است، باید از تمام ظرفیت‌های حوزه‌های علمیه و مراکز پژوهشی برای تولیدات اسلامی استفاده نماییم تا آثاری با قابلیت عرضه و استفاده فراهم گردد.

وی با تأکید بر اینکه حوزه‌های علمیه نباید به روش علمی سنتی اکتفا کنند، تصریح کرد: آن‌ها باید به‌طور مداوم در حال پیشرفت و گسترش باشند و هر روز به افق‌های جدید دست یابند، همچنین باید با تحقیق علمی عمیق، ریشه‌های خود را حفظ و به نیازهای داخلی پاسخ دهند.

مدیر حوزه علمیه خراسان رضوی، همچنین به لزوم پاسخگویی حوزه‌های علمیه به نیازهای موجود در سطح ملی و نظام اسلامی اشاره کرد و افزود: در این زمینه، اقدامات و تولیدات زیادی در حوزه‌های علمیه صورت گرفته است.

وی نمایشگاه را فرصتی دانست تا ببینیم، در چه موارد و عرصه‌هایی نیاز به کار و تلاش بیشتری وجود دارد.

وی افزود: امروز در غزه جنایات هولناکی رخ می‌دهد و تنها تعداد کمی، به کمک مردم مظلوم آنجا شناقتند. اگر وحدت و همبستگی بین ملت‌های مسلمان وجود داشت، نباید چنین رویدادهای گسترده‌ای رخ می‌داد.

مدیر حوزه علمیه خراسان در پایان تصریح کرد: ما باید در مواقع بحرانی، عزت خود و دنیای اسلام را حفظ کنیم و این وضعیت، ناشی از اختلافاتی است که دشمنان آن‌ها را تشدید می‌کنند؛ درحالی‌که زمینه‌های وحدت اسلامی کامل‌افراهم است.

• حضور ده دانش‌پژوهان الملی در نمایشگاه

حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی رضایی، معاون علمی حوزه علمیه خراسان، در خصوص برگزاری این نمایشگاه گفت: ناشران داخلی عمدتاً از استان خراسان رضوی، تهران و قم هستند و حدود ده ناشر بین‌المللی هم، امسال در نهمین نمایشگاه تخصصی کتب حوزوی و معارف اسلامی حضور دارند.

وی خاطرنشان کرد: خدماتی که امسال به پژوهشگران ارائه شد، به‌صورت هدفمند و بر اساس رتبه‌بندی است که تاکنون ۱۵۰۰ نفر از پژوهشگران، اقدام به ارسال رزومه خود نمودند که در پنج قالب رتبه‌بندی و متناسب با این رتبه‌بندی خدماتی دریافت کردند.

در اختتامیه همایش فرهیختگانی عالم تمدن‌ساز عنوان شد

خدشه‌دار کردن وحدت، خیانت به امت اسلامی است

مراسم اختتامیه همایش فرهیختگانی عالم تمدن‌ساز به‌مناسبت هفته وحدت، با سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین فریخی نماینده ولی‌فقیه در آذربایجان غربی، ماموستا عبدالسلام امامی امام جمعه مهاباد و ماموستا محمدصالح حاجی هاشم‌آبادی امام جمعه پیرانشهر، ۲۷ شهریور در مصلای امام خمینی، ارومیه برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از ارومیه، حجت‌الاسلام والمسلمین فریخی در این همایش، به لزوم وحدت در امت اسلامی برای ایجاد تمدن نوین اسلامی اشاره و اظهار کرد: اگر بتوانیم ویژگی‌های امت اسلامی را به‌صورت کامل فراهم بکنیم، تمدن نوین اسلامی ایجاد می‌شود.

وی ایمان به خدای متعال را لازمه وحدت و همدلی امت عنوان کرد و گفت: امت اسلامی باید تابع حق باشد و وحدت، یکی از مبانی روشن این موضوع بوده و اگر کسی وحدت را خدشه‌دار کند، به امت اسلامی خیانت کرده است.

امام جمعه ارومیه تصریح کرد: پرهیز از دنیا و دنیامداری باید در دستور کار امت اسلامی قرار گیرد و مهم‌ترین شاخصه در مسیر ایجاد امت اسلامی، این است که دنیاطلبی را از خود دور کنیم.

• تشکیل امت واحده، هدف تمام برنامه‌های مسلمانان جهان باشد

در ادامه این همایش، ماموستا کلتشی‌نژاد هم با اشاره به دیدار اخیر علمای اهل سنت با رهبر معظم انقلاب و اهمیت جهاد تبیین، گفت: امت اسلامی نیازمند همگرایی و اتحاد همیشگی است و باید در راستای تمدن اسلامی حرکت کرد.

امام جمعه اهل سنت ارومیه، با تأکید بر لزوم کنار گذاشتن اختلافات بین‌ملت‌های مسلمان جهان، خاطرنشان کرد: تشکیل امت واحده، باید هدف تمام نشست‌ها و برنامه‌های همه مسلمانان در سراسر جهان باشد.

دید؛ بلکه یک تاریخ جنایت‌بار ۷۵ساله است و نامه رهبر معظم انقلاب به دانشجویان اروپایی و آمریکایی، بر مبنای دین و قرآن است و به‌برکت انقلاب اسلامی و امامان انقلاب، راهبرد اسلام در غرب آسیا، دارد به پیروزی می‌رسد.

• عالم تمدن‌ساز باید جلوی اشرافی‌گری‌ها را بگیرد

ماموستا محمدصالح حاجی هاشم‌آبادی نیز در اختتامیه این همایش، اظهار کرد: تمام تلاش دشمنان ایران و اسلام این است که ویروس منحوس سبک زندگی غربی را با استفاده از فضای مجازی، وارد جامعه اسلامی کنند که بسیار خطرناک است.

وی افزود: یکی از خطرهایی که جامعه اسلامی را تهدید می‌کند، تجمل‌گرایی و اشرافی‌گری است‌که دامن همه جامعه اسلامی را خواهد سوزاند و عالم تمدن‌ساز باید جلوی این اشرافی‌گری‌ها را بگیرد و همان‌طور که رهبر معظم انقلاب فرمودند، برای ایجاد تمدن اسلامی، امروز علمای دین باید وارد میدان شوند.

امام جمعه پیرانشهر تصریح کرد: هر روز خطرات فضای مجازی در جامعه بیشتر می‌شود و اراده‌ای هم برای ساماندهی آن مشاهده نمی‌شود؛ باید علمای دین با آگاه‌سازی خانواده‌ها، جامعه و فرزندان را در برابر این آسیب‌ها واکنشینه کنند.

وی اضافه کرد: لازمه جلوگیری از آسیب زدن دشمن به جامعه اسلامی، شناخت درست حق و شناخت دقیق از نقشه‌های دشمنان اسلامی است و باید ضمن شناخت صحیح از فضای مجازی به دنبال جلوگیری از نفوذ بیش از پیش دشمنان به خانواده‌ها باشیم.

ماموستا حاجی هاشم‌آبادی، تصریح کرد: اگر تمدن اسلامی در دنیا حاکم شود، حتی کشورها و ملت‌های غیرمسلمان هم از آن مستفیض خواهند شد.

وی خاطرنشان کرد: یکی از اهداف غرب، ترویج خشونت در جامعه است و برای این امر، از فضای مجازی و بازی‌های رایانه‌ای بهره می‌برد.

از دوره پیش‌دستانی تا دوران پیری روی افراد کارکنیم. وی افزود: برنامه‌های شورای سیاست‌گذاری بنیاد مهدویت باید پرمحتوا باشد و از ظرفیت صداوسیما و رسانه‌ها، امور مساجد، حوزه ورزش و هنر و ... استفاده کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین صفایی بوشهری، با اعلام اینکه باید تقویم برنامه‌های مهدویت برای کل سال تهیه شود و ابتکار عمل داشته باشیم، ابراز کرد: باید در حوزه مهدویت برای هوش مصنوعی داده تولید کنیم تا دشمن روی غلط خود را به هوش مصنوعی ندهد.

وی با تأکید بر استفاده از تجارب ارزنده استان‌های موفق در حوزه مهدویت، تصریح کرد: شورای بنیاد مهدویت، شورای ویژه و خط مقدم و اداره‌کننده نظام فرهنگی حضرت مهدی عج در جامعه است.

نماینده ولی‌فقیه در استان بوشهر تأکید کرد: نگاه شورای بنیاد مهدویت، تبیین فرهنگ مهدویت و نهادینه کردن آن و اجرای برنامه‌ها با هدف ترویج سبک زندگی مهدوی باشد.

وی با بیان اینکه کتابچه برنامه‌های مهدویت برای کل سال تهیه شود، افزود: بوشهر، استانی تأثیرگذار در فضای ملی است و باید علاوه بر برنامه‌ریزی استانی در عرصه ملی نیز برنامه داشته باشیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین صفایی بوشهری عنوان کرد: بوشهر، استانی درجه یک است و باید در زمینه مهدویت نیز، با تولید برنامه‌های پرمحتوا و شاخص مانند سرود برای شبکه‌های بزرگ صدا و سیما، درجه یک شود.

نامناسب هم خود را آلوده کرده و هم جوانان ما را منحرف می‌کنند؛ زن‌های بدپوشش همه را تحریک می‌کنند. یکی از دلایل طلاق‌ها در جامعه، همین پوشش‌ها هستند که چشم‌ها به‌واسطه بد‌حجابی آنها آلوده می‌شود. این‌ها باید هزینه سنگینی بپردازند تا دست از چنین کارهایی بردارند. رئیس ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور نیز در این همایش، گفت: قانون اقتداری برای ستاد ایجاد کرده و در قانون اساسی، بر امر به معروف و نهی از منکر تصریح شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین صدیقی با بیان اینکه هیچ دولتی حاضر نشد، این قانون را به مجلس ببرد، گفت: اما با حمایت‌های آیت‌الله جنتی و با غیرت برخی از نمایندگان به مجلس رفت؛ در مرکز یکی از ائمه جمعه موقت به‌عنوان رئیس ستاد کل و در استان‌ها نیز امام جمعه مرکز استان، فرماندهی را بر عهده دارد و این قانون، اکنون ضمانت اجرایی دارد؛ قانونی‌که از دولتی بودن خارج شده و مردمی است.

وی در ادامه گفت: باید قدر قانون را بدانیم و امروز ستادهای امر به معروف، به‌جای قدرت دولتی، قدرت مردمی دارند.

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد

ارتقای اندیشه رسالت حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها باشد

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد، طلاب حوزه‌های علمیه را به تفکر فراخواند و افزود: یکی از رسالت‌های آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، باید افزایش فکر و اندیشه و نوآوری باشد و نباید فقط به خواندن درس و کتاب اکتفا کنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از یزد، آیت‌الله ناصری یزدی، ۲۵ شهریور در آیین افتتاحیه سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ مدارس علمیه خواهران استان یزد، با اشاره به آیه ۱۸ سوره زمر ﴿بَشِّرْ عِبَادَ الَّذِينَ يَسْتَمْعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾، اظهار کرد: «یستمعون» در این آیه، به‌معنای شنیدن است؛ ولی آن شنیدنی که همراه با تفکر، تعمق و گسترش درک و فهم است.

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد با بیان اینکه امام موسی کاظم ع توصیه قرآن در این آیه سوره زمر را دو موضوع تعقل و تفکر روایت کرده‌اند، گفت: استعمارگران در ۱۰۰ سال گذشته، سه اصل تفکر، تعقل و تدین را از دانش‌آموزان ما گرفتند. در واقع ما برای انجام هرکاری، نیاز به اندیشه داریم؛ زیرا انسان بدون تفکر رشد هم نمی‌کند.

آیت‌الله ناصری یزدی ادامه داد: وقتی هویت و خدانشناسی در بین نسل امروز ما شکل نگبرد، هویت مجازی و جعلی به او داده می‌شود و انسان بدون هویت، به دنبال واقییت و هویت واقعی خود نیست.

افزایش تفکر و نوآوری در بین اهل علم و دانش

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد، طلاب حوزه‌های علمیه را به تفکر فراخواند و افزود: یکی از رسالت‌های آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، باید افزایش فکر و اندیشه و نوآوری باشد و نباید فقط به خواندن درس و کتاب اکتفا کنند.

آیت‌الله ناصری یزدی یکی دیگر از رسالت‌های اهل علم و دانش را پیاده‌سازی علم و تفکر دانست و گفت: حوزه‌های علمیه ما، اگر برنامه‌ریزی و در امر به معروف دقت داشته باشند و با تعقل و تفکر پیش بروند، نباید آسیب‌های گوناگون در جامعه باشد.

وی بانوان طلبه را به برگزاری دوره‌می‌های خانوادگی و محله‌ای در مساجد، مدارس و محیط خانواده دعوت کرد و افزود: سعی کنید، افراد را دور هم جمع کنید و با جهاد تبیین، دوست و دشمن و آسیب‌های در کمین نسل امروز را به مردم یاد بدهید.

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد، داشتن راهبرد را مهم دانست و افزود: با برگزاری مناظره‌ها با نسل جوان در مدارس و دانشگاه‌ها، درباره آسیب‌های اجتماعی با آنان با زبان نرم سخن بگوییم و نیازی به تند نبست.

آیت‌الله ناصری یزدی، بانوان طلبه را به کار میدانی فراخواند و اظهار کرد: هنر امام خمینی ع این بود که اسلام، دین، احکام اسلام و ولایت را از کتابخانه‌ها بیرون آورد.

وی خاطرنشان کرد: امام خمینی ع با کار میدانی توانست، جمهوری اسلامی را تشکیل دهد و ولایت فقیه را در عمل پیاده نماید و احکام اسلام را به‌صورت قانون تصویب کند.

امام جمعه یزد، از طلاب خواست تا طلبه دفتری نباشند و علم خود را از دفاتر و کتاب به سمت جامعه بیاورند و در واقع در عمل برای مردم کار کنند.

آیت‌الله ناصری یزدی با بیان اینکه مردم باید حوزه را معدن علم و اندیشه بدانند و از اندیشه شما طلبه‌ها استفاده کنند، خاطرنشان کرد: داشتن علم و اخلاق در واقع همان علم کاربردی است که طلاب می‌توانند، به‌شیوه‌ای زیبا در بین مردم و نسل امروز استدلال کنند.

